

**Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
ΑΡΙΘΜΟΣ 83(Ι)/2014**

**Κοινοποίηση συγκέντρωσης αναφορικά με την μεταβίβαση των τμημάτων
καθαρισμού αεροσκαφών των εταιρειών L.G.S. Handling Ltd και Swissport
Cyprus Ltd στην κοινή τους επιχείρηση S & L Airport Services Ltd**

Επιτροπή Προστασίας του Ανταγωνισμού:

κα. Λουκία Χριστοδούλου	Πρόεδρος
κ. Ανδρέας Καρύδης	Μέλος
κ. Παναγιώτης Ουστάς	Μέλος
κ. Άριστος Αριστείδου Παλούζας	Μέλος
κ. Πολυνείκης Παναγιώτης Χαραλαμπίδης	Μέλος

Ημερομηνία απόφασης: 21 Φεβρουαρίου 2023

ΑΠΟΦΑΣΗ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο εξέτασης της παρούσας υπόθεσης αποτελεί η πράξη συγκέντρωσης που κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή στις 19 Οκτωβρίου 2022, από τις εταιρείες Swissport Cyprus Limited (στο εξής η «Swissport») και L.G.S. Handling Limited (στο εξής η «L.G.S.»), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του περί Ελέγχου των Συγκεντρώσεων Επιχειρήσεων Νόμου του 2014 (στο εξής ο «Νόμος»).

Α.Κ.	Π.Ο.	Α.Α.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Η εν λόγω κοινοποίηση αφορά συγκέντρωση, σύμφωνα με την οποία, οι εταιρείες L.G.S. και Swissport (στο εξής μαζί οι «ιδρυτικές εταιρείες» ή τα «Μέρη») θα μεταβιβάσουν στην Κοινή Επιχείρηση, S&L Airport Services Ltd (στο εξής η «S&L» ή η «Κοινή Επιχείρηση») τα τμήματα καθαρισμού και τακτοποίησης αεροσκαφών (μαζί με τον σχετικό εξοπλισμό) (στο εξής το «Τμήμα Καθαρισμού Αεροσκαφών») και τα μηχανήματα και ειδικό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται για την επίγεια εξυπηρέτηση των αεροσκαφών (στο εξής τα «Μηχανήματα Επίγεια Εξυπηρέτησης Αεροσκαφών»).

II. ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

A. Swissport Cyprus Limited

Η Swissport που είναι εταιρεία δεόντως εγγεγραμμένη σύμφωνα με τους νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία δραστηριοποιείται στα αεροδρόμια της Λάρνακας και Πάφου και παρέχει υπηρεσίες εδάφους (ground handling services). Συγκεκριμένα, οι εν λόγω υπηρεσίες περιλαμβάνουν: (α) διοικητικές υπηρεσίες εδάφους και εποπτεία υπηρεσιών εδάφους, (β) υπηρεσίες εξυπηρέτησης επιβατών, (γ) διεκπεραίωση αποσκευών, (δ) διεκπεραίωση φορτίου, (ε) υπηρεσίες πίστας, (στ) καθαρισμό και τακτοποίηση αεροσκάφους, (ζ) μεταφορές επί εδάφους.

B. L.G.S. Handling Limited

Η L.G.S. που είναι εταιρεία δεόντως εγγεγραμμένη σύμφωνα με τους νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας και όπως και η Swissport, δραστηριοποιείται στα αεροδρόμια της Λάρνακας και Πάφου και παρέχει υπηρεσίες εδάφους (ground handling services). Συγκεκριμένα, οι εν λόγω υπηρεσίες περιλαμβάνουν: (α) διοικητικές υπηρεσίες εδάφους και εποπτεία υπηρεσιών εδάφους, (β) υπηρεσίες εξυπηρέτησης επιβατών, (γ) διεκπεραίωση αποσκευών, (δ) διεκπεραίωση φορτίου, (ε) υπηρεσίες πίστας, (στ) καθαρισμός και τακτοποίηση αεροσκάφους, (ζ) μεταφορές επί εδάφους.

Η L.G.S., όπως και η Swissport, διεξάγουν τις εργασίες τους στη βάση σχετικών αδειών που παρέχονται από τη διαχειρίστρια εταιρεία των αεροδρομίων Λάρνακας και Πάφου (Hermes Airports Limited) σύμφωνα με σχετική νομοθεσία και κανονισμούς.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Γ. S&L Airport Services Limited

Η S&L που είναι εταιρεία δεόντως εγγεγραμμένη σύμφωνα με τους νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας και ελέγχεται από κοινού από την L.G.S. και την Swissport. Η δημιουργία της S&L ως κοινή επιχείρηση των συμμετεχουσών επιχειρήσεων έλαβε έγκριση από την Επιτροπή με απόφασή της ημερομηνίας 3 Αυγούστου 2011¹ για δραστηριοποίηση της στην παροχή υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε άτομα με αναπηρία και/ή μειωμένη κινητικότητα στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, και γενικότερα, την παροχή υπηρεσιών που περιγράφονται στον Κανονισμό 1107/06, ως περαιτέρω διευκρινίζονται στην εν λόγω απόφαση της Επιτροπής.

Με την ολοκλήρωση της παρούσας συγκέντρωσης θα μεταφερθούν από την L.G.S. και την Swissport στην S&L τα τμήματα των δραστηριοτήτων που αφορούν (i) τις υπηρεσίες και τον εξοπλισμό καθαρισμού αεροσκαφών και (ii) τα μηχανήματα επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών (Ground Support Equipment) (δηλ. τον ειδικό εξοπλισμό, ο οποίος χρησιμοποιείται για την παροχή των υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών).

Έτσι η S&L θα διεξάγει τις εργασίες καθαρισμού αεροσκαφών χρησιμοποιώντας τον εξοπλισμό που θα της μεταβιβαστεί από τις ιδρυτικές της εταιρείες. Παράλληλα, θα ενοικιάζει τον εξοπλισμό επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών στις ιδρυτικές της, αλλά και σε άλλες εταιρείες παρόχους υπηρεσιών εδάφους. Οι L.G.S. και Swissport θα συνεχίσουν να παρέχουν ανεξάρτητα τις υπόλοιπες υπηρεσίες επίγειας εξυπηρέτησης.

III. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Η υπό εξέταση συγκέντρωση πραγματοποιείται στη βάση προσχεδίου τροποποιητικής συμφωνίας μετόχων μεταξύ της Swissport και της L.G.S. (στο εξής η «Τροποποιητική Συμφωνία Μετόχων»). Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 10 (2) του Νόμου, *«Η κοινοποίηση μπορεί επίσης να γίνεται στις περιπτώσεις που οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις αποδεικνύουν στην Υπηρεσία την ύπαρξη καλόπιστης προθέσεως για σύναψη συμφωνίας .....*».

Σύμφωνα με την Τροποποιητική Συμφωνία Μετόχων, οι L.G.S. και Swissport θα μεταφέρουν συγκεκριμένα τμήματα δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον

¹ Απόφαση Επιτροπής με αρ. 40/2011 - Κοινοποίηση συγκέντρωσης μεταξύ των εταιρειών Swissport Cyprus Ltd και L.G.S. Handling Ltd για τη δημιουργία της κοινής επιχείρησης S&L Airport Services Ltd.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

καθαρισμό αεροσκαφών και τα μηχανήματα επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών προς την κοινή επιχείρηση.

Με τη μεταβίβαση των εν λόγω τμημάτων στην εταιρεία S&L, οι εν λόγω εταιρείες δεν θα διεξάγουν από μόνες τους οποιεσδήποτε δραστηριότητες καθαρισμού αεροσκαφών, αλλά θα αγοράζουν τις εν λόγω υπηρεσίες από την S&L και θα ενοικιάζουν από την S&L τα μηχανήματα επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, με εμπορικούς όρους και θα εξακολουθούν να παρέχουν ανεξάρτητα όλες τις υπόλοιπες υπηρεσίες επίγειας εξυπηρέτησης (ground handling services).

Σε περίπτωση έγκρισης της συγχώνευσης των τμημάτων των L.G.S. και Swissport από την Επιτροπή, η S&L θα απορροφήσει όλο το προσωπικό και τον εξοπλισμό του Τμήματος Καθαρισμού Αεροσκαφών, καθώς και τον εξοπλισμό επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών των Μερών και θα προσφέρει η ίδια τις υπηρεσίες καθαρισμού αεροσκαφών και θα ενοικιάζει τον εξοπλισμό επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών προς εταιρείες παροχής υπηρεσιών εδάφους που δραστηριοποιούνται στα Κυπριακά αεροδρόμια. Οι πελάτες της S&L θα είναι οι ιδρυτικές της, αλλά και τρίτες εταιρείες παροχής υπηρεσιών εδάφους, οι οποίες με τη σειρά τους θα προσφέρουν τις υπηρεσίες καθαρισμού και/ή εξυπηρέτησης αεροσκαφών, ως μέρος των υπηρεσιών εδάφους που παρέχουν προς τις αεροπορικές εταιρείες που χρησιμοποιούν τα Κυπριακά αεροδρόμια.

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

A. Έννοια της συγκέντρωσης

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου:

«6-(1)(α) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (2) έως (4), συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται, όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου-

(i) Από τη συγχώνευση δύο ή περισσότερων προηγουμένως ανεξάρτητων επιχειρήσεων ή τμημάτων επιχειρήσεων, ή

(ii) την απόκτηση από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση, ή από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, άμεσα ή έμμεσα, με αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο, του ελέγχου του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.»

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Με δεδομένο ότι, ο Νόμος εφαρμόζεται μόνο επί των συναλλαγών και/ή πράξεων που επιφέρουν μόνιμες αλλαγές στη δομή των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, θα πρέπει να εκτιμηθεί κατά πόσο η γνωστοποιηθείσα πράξη εμπίπτει στην έννοια της συγκέντρωσης, ως η έννοια αυτή καθορίζεται στο άρθρο 6 του Νόμου. Αυτό γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι, πληρούνται τα κριτήρια που τίθενται στο άρθρο 3 του Νόμου και ως εκ τούτου, εμπίπτει εντός του πεδίου εφαρμογής του Νόμου.

Η υπό εξέταση πράξη συγκέντρωσης θα πραγματοποιηθεί με τη μεταβίβαση των εν λόγω τμημάτων / περιουσιακών στοιχείων, ως προαναφέρεται στην S&L, με βάση τις πρόνοιες της Τροποποιητικής Συμφωνίας Μετόχων (στο εξής η «Συναλλαγή»).

Η αρχική Συμφωνία Μετόχων ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 2009 εξετάστηκε στην απόφαση της Επιτροπής με αρ. 40/2011², η οποία πληρούσε την έννοια της συγκέντρωσης στη βάση της ισχύουσας τότε νομοθεσίας περί εξέτασης των συγκεντρώσεων.

Η δομή ιδιοκτησίας της S&L παραμένει ως έχει, όπως τέθηκε με την Αρχική Συμφωνία Μετοχών τον Φεβρουάριο του 2009 και παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα.

Εταιρεία/Μέτοχος	Δομή Ιδιοκτησίας	Έλεγχος (δικαιώματα ψήφου)
LGS	50%	50%
SWISSPORT	50%	50%

Σύμφωνα με την Αρχική Συμφωνία Μετόχων, υπάρχουν αρκετά θέματα για τα οποία χρειάζεται η θετική ψήφος τουλάχιστον των 75% των δικαιωμάτων ψήφου των παρόντων και ψηφιζόντων μετόχων (Επιφυλασσόμενα Θέματα – Reserved Matters). Διευκρινίζεται περαιτέρω ότι με βάση την Αρχική Συμφωνία Μετόχων η απαιτούμενη απαρτία για τη διεξαγωγή των εργασιών οποιασδήποτε έκτακτης γενικής συνέλευσης των μετόχων είναι τουλάχιστον 51% των δικαιωμάτων ψήφου όλων των συνήθων μετοχών (ordinary shares) στο εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο της S&L. Περαιτέρω, στην Αρχική Συμφωνία Μετόχων περιγράφονται συγκεκριμένα επιφυλασσόμενα θέματα του Διοικητικού Συμβουλίου τα οποία απαιτούν την ομόφωνη έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου και αφορούν θέματα στρατηγικής σημασίας όπως η έγκριση του προϋπολογισμού και του επιχειρηματικού σχεδίου της εταιρείας.

²Κοινοποίηση συγκέντρωσης μεταξύ των εταιρειών Swissport Cyprus Ltd και LGS Handling Ltd για τη δημιουργία της κοινής επιχείρησης S&L Airport Services Ltd, αρ. φακ. 8.13.010.14.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Ως έχει προαναφερθεί, η Κοινή Επιχείρηση έχει ήδη λάβει έγκριση από την Επιτροπή για παροχή υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε άτομα με αναπηρία. Η εν λόγω έγκριση είχε δοθεί στη βάση συγκεκριμένων δεσμεύσεων οι οποίες δύνανται να ληφθούν υπόψη για τους σκοπούς της παρούσας κοινοποίησης:

(α) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της S&L δεν μετέχουν στις Swissport και LGS.

(β) Ο Γενικός Διευθυντής και Οικονομικός Διευθυντής της S&L δεν απασχολούνται στις Swissport ή LGS.

(γ) Υπογραφή της Συμφωνίας Εμπιστευτικότητας από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς επίσης και από τον Γενικό Διευθυντή και Οικονομικό Διευθυντή, η οποία θα έχει ως ακολούθως:

“IT IS HEREBY AGREED AS FOLLOWS:

a) The General Manager and Economic Manager and Members of the Board agree and undertake that in the event that any information and/or action and/or decision of any of the shareholding Companies comes to his knowledge in the course of his employment and relates to the activities in the field of passengers; ground handling services or clients or the business or other affairs of any Shareholding company (confidential information) shall not be disclosed to any third person, including, without limitation, any of the other Shareholding Company.

b) The General Manager and Economic Manager and Members of the Board agree and undertake that he shall keep confidential, during his employment and at all times after termination thereof, any confidential information and shall not be used or disclosed to any third party, including, without limitation, the other Shareholding Company.

c) It is hereby agreed and acknowledged that the General Manager and Economic Manager and Members of the Board are not bound to disclose and treat as confidential as provided for in the present agreement any confidential information and/or action and/or decision of the Shareholding Companies that he is obliged by law to disclose and/or which is public knowledge.”

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, η S&L πληροί μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής μονάδας, λειτουργεί σε μόνιμη βάση και θα συναλλάσσεται τόσο με τα Μέρη σε καθαρά εμπορική βάση όσο και με τρίτες εταιρείες παρόχους υπηρεσιών εδάφους για την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Τα Μέρη προβλέπουν ότι σημαντικό μέρος του μελλοντικού κύκλου εργασιών της S&L θα αντλείται από συμβάσεις με τρίτες εταιρείες παρόχους υπηρεσιών εδάφους.

Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα πραγματικά στοιχεία και γεγονότα που περιβάλλουν την υπό εξέταση πράξη συγκέντρωσης και αφού προέβη στην αξιολόγηση τους με βάση την έννοια της συγκέντρωσης, όπως προσδιορίζεται στο πιο πάνω άρθρο, κατέληξε ότι η υπό εξέταση πράξη συνιστά συγκέντρωση υπό την έννοια του άρθρου 6(1)(α)(i) του Νόμου, καθότι έχει ως τελικό αποτέλεσμα την απόκτηση από μέρους της S&L τμημάτων επιχείρησης των Swissport και LGS που δραστηριοποιούνται στην αγορά καθαρισμού αεροσκαφών και ενοικίαση μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, οι οποίες αποτελούν μέρος της ευρύτερης αγοράς επίγειας εξυπηρέτησης.

B. Έννοια της συγκέντρωσης μείζονος σημασίας

Η προτεινόμενη συγκέντρωση αποτελεί μια «συγκέντρωση επιχειρήσεων» μείζονος σημασίας, όπως αυτή ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 3 του Νόμου καθότι:

(α) Ο συνολικός κύκλος εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων υπερβαίνει τα €3.500.000, για την κάθε μία. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, για το έτος 2021, ο συνολικός κύκλος εργασιών της LGS ανήλθε περίπου στα €[.....]³ και της Swissport στα €[.....]. Ο συνολικός κύκλος εργασιών της S&L για το 2020 ανήλθε στα €[.....]⁴.

(β) Στην παρούσα πράξη συγκέντρωσης, τόσο η Swissport όσο και η LGS, αλλά και η S&L, δραστηριοποιούνται εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και οι τρεις εταιρείες ασχολούνται με την παροχή υπηρεσιών εδάφους μόνο στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου. Γι' αυτό το λόγο, οι προαναφερθέντες κύκλοι εργασιών είναι οι ίδιοι.

Ο κύκλος εργασιών που αφορά το Τμήμα Καθαρισμού Αεροσκαφών της LGS για το έτος 2021 ανήλθε περίπου στις €[.....] και της Swissport στο €[.....]. Οι δραστηριότητες που αφορούν στη διαχείριση εξοπλισμού / μηχανημάτων

³ Οι αριθμοί και/ή τα στοιχεία που παραλείπονται και δεν εμφανίζονται τόσο σε αυτό το σημείο, όσο και στο σύνολο του κειμένου της παρούσας απόφασης καλύπτονται από επιχειρηματικό/επαγγελματικό απόρρητο. Ενδεικτικό της παράλειψης είναι το σύμβολο [...].

⁴ Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 δεν είναι διαθέσιμες επί του παρόντος συνεπώς ο κύκλος εργασιών που αναφέρεται για την S&L αφορά το έτος 2020.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

εξυπηρέτησης αεροσκαφών έχουν σήμερα μηδενικό κύκλο εργασιών για τις ιδρυτικές εταιρείες, οι οποίες τα χρησιμοποιούν για ίδια χρήση⁵.

Σύμφωνα και με την Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004⁶ και το Νόμο, όταν μια επιχείρηση που συμμετέχει σε μια συγκέντρωση ανήκει σε όμιλο επιχειρήσεων, τότε δεν λαμβάνεται υπόψη μόνο ο κύκλος εργασιών της συγκεκριμένης επιχείρησης, αλλά ο Κανονισμός συγκεντρώσεων και ο Νόμος επιτάσσει να λαμβάνεται υπόψη και ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων εκείνων με τις οποίες η συμμετέχουσα επιχείρηση διατηρεί δεσμούς που συνίστανται στα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι του Νόμου (άρθρο 5 παράγραφος 4 του Κανονισμού), προκειμένου να εξετασθεί κατά πόσον καλύπτονται τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 3 (I) του Κανονισμού συγκεντρώσεων.

Γι' αυτό το λόγο και επειδή η S&L αποτελεί θυγατρική των Swissport και της LGS με μετοχικό κεφάλαιο 50% έκαστη, λαμβάνεται υπόψη και ο κύκλος εργασιών των μητρικών της επιχειρήσεων.

V. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Η Επιτροπή προχώρησε στην συνέχεια στην αξιολόγηση της υπό αναφορά συγκέντρωσης ως προς τη συμβατότητά της με την ανταγωνιστική αγορά. Για το σκοπό αυτό, ορίζονται στη συνέχεια οι σχετικές αγορές στη βάση του Παραρτήματος Ι του Νόμου.

A. Σχετική αγορά

Η σχετική αγορά διακρίνεται σε αγορά του σχετικού προϊόντος/υπηρεσίας και σχετική γεωγραφική αγορά.

1. Αγορά προϊόντων/ υπηρεσιών

Σύμφωνα με τον ορισμό του Παραρτήματος Ι του Νόμου:

«η αγορά των σχετικών προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων εκείνων ή και υπηρεσιών που θεωρούνται εναλλάξιμα (ή υποκατάστατα) από τον καταναλωτή, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.»

⁵ Η συναλλαγή αφορά μόνο τη μεταβίβαση των μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών (και όχι του προσωπικού που τα χειρίζεται).

⁶Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Οι ιδρυτικές εταιρείες και η S&L, καθώς και ο Στόχος στην παρούσα πράξη, δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών εδάφους σε αεροδρόμια.

Σύμφωνα με το άρθρο 65 του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου του 2002 (Ν.213(Ι)/2002) οι υπηρεσίες εδάφους περιλαμβάνουν:

- (α) τις διοικητικές υπηρεσίες εδάφους και την εποπτεία υπηρεσιών εδάφους,
- (β) την εξυπηρέτηση των επιβατών,
- (γ) την διεκπεραίωση των αποσκευών,
- (δ) την διεκπεραίωση του φορτίου,
- (ε) τις υπηρεσίες πίστας,
- (στ) τον καθαρισμό και την τακτοποίηση του αεροσκάφους,
- (ζ) τις μεταφορές επί του εδάφους
- (η) τον ανεφοδιασμό με καύσιμα και λιπαντικά,
- (θ) την συντήρηση του αεροσκάφους,
- (ι) τις υπηρεσίες πτήσεως και την διοίκηση του πληρώματος,
- (ια) την τροφοδοσία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, η Swissport δραστηριοποιείται στα αεροδρόμια της Λάρνακας και Πάφου και παρέχει τις ακόλουθες υπηρεσίες εδάφους:

- (α) διοικητικές υπηρεσίες εδάφους και εποπτεία υπηρεσιών εδάφους,
- (β) υπηρεσίες εξυπηρέτησης επιβατών,
- (γ) διεκπεραίωση αποσκευών,
- (δ) διεκπεραίωση φορτίου,
- (ε) υπηρεσίες πίστας,
- (στ) καθαρισμό και τακτοποίηση αεροσκάφους,
- (ζ) μεταφορές επί του εδάφους.

Η LGS, η οποία ανταγωνίζεται την Swissport στα ίδια αεροδρόμια παρέχει επίσης υπηρεσίες εδάφους (ground handling services) και συγκεκριμένα:

- (α) διοικητικές υπηρεσίες εδάφους και εποπτεία υπηρεσιών εδάφους,
- (β) υπηρεσίες εξυπηρέτησης επιβατών,
- (γ) διεκπεραίωση αποσκευών,

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

- (δ) διεκπεραίωση φορτίου,
- (ε) υπηρεσίες πίστας,
- (στ) καθαρισμό και τακτοποίηση αεροσκάφους,
- (ζ) μεταφορές επί του εδάφους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, η κοινή επιχείρηση S&L δραστηριοποιείται ήδη στον τομέα παροχής υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε άτομα με αναπηρία και/ή μειωμένη κινητικότητα στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου.

Τα Μέρη ανέφεραν ότι το Τμήμα Καθαρισμού Αεροσκαφών είναι υπεύθυνο για (α) τον καθαρισμό του εσωτερικού της καμπίνας του αεροσκάφους (καμπίνα επιβατών, πιλοτήριο, αποχωρητήρια), (β) την παροχή και αποθήκευση κατάλληλου εξοπλισμού καμπίνας και (γ) αναλαμβάνει επίσης καθήκοντα καθαρισμού βάσει οδηγιών, όπως ο εξωτερικός καθαρισμός του αεροσκάφους.

Με βάση το άρθρο 65(7) του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου του 2012, ο καθαρισμός και η τακτοποίηση του αεροσκάφους (άρ. 65(1)(στ)) περιλαμβάνουν:

- (α) τον εξωτερικό και εσωτερικό καθαρισμό του αεροσκάφους, τον καθαρισμό και την τακτοποίηση των χωρών υγιεινής και της παροχής ύδατος,
- (β) την ψύχρανση και θέρμανση του θαλάμου, τον εκχιονισμό και την αποπάτηση του αεροσκάφους,
- (γ) την αναδιαρρύθμιση του θαλάμου με κατάλληλο εξοπλισμό, την αποθήκευση του εξοπλισμού αυτού.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς της παρούσας κοινοποίησης το τμήμα καθαρισμού αεροσκαφών και οι υπηρεσίες που θα μεταβιβαστούν και θα προσφέρονται από την S&L αφορούν τα σημεία (α) και (γ) ανωτέρω. Οι υπηρεσίες που περιγράφονται στο σημείο (β) παρέχονται από άλλες εταιρείες υπηρεσιών εδάφους και δεν αφορούν καθ' αυτό τον καθαρισμό του αεροσκάφους.

Με την ολοκλήρωση αυτής της συναλλαγής και τη μεταβίβαση των τμημάτων καθαρισμού αεροσκαφών στην εταιρεία S&L, οι ιδρυτικές εταιρείες δεν θα διεξάγουν από μόνες τους πλέον οποιοσδήποτε δραστηριότητες καθαρισμού αεροσκαφών, αλλά θα αγοράζουν τις εν λόγω υπηρεσίες από την S&L. Επιπρόσθετα, θα ενοικιάζουν με εμπορικούς όρους από την S&L τα Μηχανήματα Επίγειας Εξυπηρέτησης Αεροσκαφών. Οι ιδρυτικές εταιρείες θα εξακολουθούν να παρέχουν ανεξάρτητα όλες τις υπόλοιπες υπηρεσίες επίγειας εξυπηρέτησης (ground handling services).

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Όσον αφορά τα Μηχανήματα Επίγειας Εξυπηρέτησης Αεροσκαφών (Ground Support Equipment), διευκρινίζεται στην κοινοποίηση ότι το τμήμα της κάθε ιδρυτικής εταιρείας που αφορά τη διαχείριση των εν λόγω μηχανημάτων, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη σωστή λειτουργία του εξοπλισμού που χρησιμοποιούνται για σκοπούς παροχής υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης, σύμφωνα με τους κανονισμούς και τα διεθνή εταιρικά πρότυπα, δεν μεταφέρεται στην ολότητα του προς την S&L. Με την ολοκλήρωση της παρούσας συναλλαγής θα μεταφερθούν στην S&L μόνο τα Μηχανήματα Επίγειας Εξυπηρέτησης Αεροσκαφών, δηλαδή όλα τα μηχανήματα και ο ειδικός εξοπλισμός επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών (λεωφορεία, pushback, waterunit, toiletunit, conveyorbelts, loaders), τα οποία η S&L θα τα ενοικιάζει σε εταιρείες/παρόχους υπηρεσιών εδάφους (όπως μεταξύ άλλων είναι οι ιδρυτικές εταιρείες).

Με την ολοκλήρωση της παρούσας πράξης, η S&L θα παρέχει (i) υπηρεσίες και εξοπλισμό καθαρισμού αεροσκαφών, (ii) τα μηχανήματα επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών (Ground Support Equipment) (δηλ. τον ειδικό εξοπλισμό ο οποίος χρησιμοποιείται για την παροχή των υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών), τον οποίο εξοπλισμό ενδέχεται να ενοικιάζει σε τρίτους και (iii) παροχή υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε άτομα με αναπηρία και/ή μειωμένη κινητικότητα.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή νομολογία, σε ορισμένες περιπτώσεις έχει γίνει διαχωρισμός της αγοράς παροχής υπηρεσιών εδάφους σε υπο-αγορές στη βάση ορισμένων κριτηρίων π.χ. αγορά εξυπηρέτησης επιβατών, διεκπεραίωση αποσκευών και υπηρεσίες πίστας (ramp, passenger and baggage handling) και αγορά διεκπεραίωσης φορτίου (cargo handling)⁷. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διευκρίνησε ότι ο όρος «*aircraft ground handling refers to the servicing of an aircraft while it is on the ground*» Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν «*a variety of airport services such as ramp services (including aircraft guiding and towing, baggage loading and unloading, freight and mail handling, refueling, de-icing, catering, lavatory drainage, water cartage, cleaning and ground power) and passenger services (including check-in counter services, gate arrival and departure services, transfer counters, customer service and airport lounges)*».⁸

Επιπρόσθετα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε ότι «*ground handling services – ranging from passenger and baggage registration and handling to leading the aircraft*

⁷Case no. COMP/ M.6671 – LBO FRANCE/ AVIAPARTNER

⁸Case no COMP/M.6447 - IAG/ BMI

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

on the ground as well as cleaning and refueling the aircraft – could be divided into several distinct segments but the determination whether each segment constituted a separate relevant market was left open».⁹

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, οι υπηρεσίες καθαρισμού και τακτοποίησης αεροσκάφους απαιτούν προσωπικό που διαθέτει την απαραίτητη εκπαίδευση και δεξιότητα για να αναλάβει τέτοιας φύσεως καθήκοντα. Πρόσθετα, απαιτείται εξειδικευμένος εξοπλισμός για τον εξωτερικό καθαρισμό και το ανάλογο ειδικά ειδικευμένο προσωπικό που να είναι σε θέση να τον χειρίζεται.

Σύμφωνα με στοιχεία της κοινοποίησης, οι υπηρεσίες καθαρισμού αεροσκαφών δεν δύνανται να θεωρηθούν εναλλάξιμες με οποιεσδήποτε από τις κατηγορίες που περιγράφονται ανωτέρω, εξαιτίας (α) της εξειδίκευσης και της δεξιοτήτας του προσωπικού που απαιτείται για την διεκπεραίωση των εργασιών και (β) των ειδικών μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό των αεροσκαφών (σε αυτό συνέτεινε η πανδημία COVID-19 και η αυστηρή υποχρέωση τήρησης συγκεκριμένων υγειονομικών πρωτοκόλλων).

Οι συμμετέχουσες διευκρίνησαν ότι, παρόλο που οι εν λόγω υπηρεσίες καθαρισμού παρέχονται επί του παρόντος στους ίδιους τελικούς πελάτες (αεροπορικές εταιρείες) ως μέρος μίας ολοκληρωμένης σύμβασης μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών εδάφους και της αεροπορικής εταιρείας σύμφωνα με την οποία παρέχονται και οι υπόλοιπες υπηρεσίες εδάφους, εντούτοις εκ φύσεως δεν εξυπηρετούν τον ίδιο σκοπό με τις λοιπές υποκατηγορίες υπηρεσιών εδάφους. Συνεπώς, οι συμμετέχουσες υποστήριξαν ότι οι υπηρεσίες καθαρισμού αεροσκαφών αποτελούν ξεχωριστή υποαγορά.

Όσον αφορά την αγορά ενοικίασης, λειτουργίας και διαχείρισης εξοπλισμού και μηχανημάτων καθαρισμού και επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, τα εμπλεκόμενα μέρη δήλωσαν πως η S&L δύναται να προσφέρει προς ενοικίαση τον εξοπλισμό σε άλλες εταιρείες παροχής υπηρεσιών εδάφους.

Σημειώνεται στην κοινοποίηση, ότι αυτή η μεταβίβαση των μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, θα μειώσει το κόστος συντήρησης των εν λόγω μηχανημάτων (εφόσον θα απαιτείται η διατήρηση μικρότερου αριθμού μηχανημάτων / εξοπλισμού για εξυπηρέτηση της αγοράς), αλλά πρόσθετα θα διευκολύνει την αύξηση του ανταγωνισμού στην αγορά παροχής υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης, εφόσον τα εν λόγω μηχανήματα και ο εξοπλισμός απαιτούν τεράστια επένδυση και ως εκ

⁹Case no. COMP/ M.5440 – Lufthansa /Austrian Airlines dated 28.08.2009

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

τούτου αποτελούν σημαντικό εμπόδιο για την πρόσβαση στην αγορά παροχής υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης από νέους παίκτες, ενώ στην προκειμένη θα είναι διαθέσιμα και θα προσφέρονται από την S&L για ενοικίαση / χρήση από τρίτες εταιρείες.

Η S&L θα αποκτήσει τα μηχανήματα επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, δηλαδή λεωφορεία, pushback, waterunit, toiletunit, conveyorbelts, loaders και άλλα. Η εταιρεία προτίθεται να διαθέτει τον εν λόγω εξοπλισμό προς ενοικίαση στις Ιδρυτικές εταιρείες επί ίσους όρους (at arm's length), καθώς και σε άλλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους, με αντίστοιχους εμπορικούς όρους ως προς τα μέρη. Σημειώνεται ότι η παροχή υπηρεσιών ενοικίασης και διαχείρισης των μηχανημάτων και γενικότερα του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για τον καθαρισμό και επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών δεν διαχωρίζεται στο Νόμο και/ή στη νομολογία ως ξεχωριστή υπηρεσία.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, όρισε τη σχετική αγορά προϊόντος/υπηρεσιών για σκοπούς εξέτασης της παρούσας πράξης συγκέντρωσης ως την:

- I. Παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών
- II. Ενοικίαση μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών.

2. Γεωγραφική αγορά

Σύμφωνα με τον ορισμό του Παρατήματος I του Νόμου:

« η γεωγραφική αγορά αναφοράς περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν προϊόντα ή παρέχουν υπηρεσίες υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές περιοχές, επειδή ιδίως οι διαφορετικές συνθήκες ανταγωνισμού που επικρατούν σ' αυτές είναι διαφορετικές από εκείνες που επικρατούν στις άλλες περιοχές. »

Στην προκειμένη περίπτωση, τα Μέρη εισηγήθηκαν ότι για σκοπούς της προτεινόμενης συγκέντρωσης οι σχετικές με την παρούσα αγοράς αφορούν ολόκληρη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφού οι δραστηριότητες στην προτεινόμενη συγκέντρωση πραγματοποιούνται εξολοκλήρου στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας κάτω από ομογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και κάτω από το ίδιο ρυθμιστικό πλαίσιο.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Η Επιτροπή τόνισε ότι στην υπό αναφορά υπόθεση εξετάζεται η παροχή υπηρεσιών εδάφους και υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και οι υπηρεσίες ενοικίασης, λειτουργίας και διαχείρισης εξοπλισμού επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών κατά την προσγείωση τους στους χώρους αεροδρομίων και όχι γενικά η πρόσβαση ατόμων από και προς την Κύπρο.

Επίσης, ο κάθε αερολιμένας εξυπηρετεί διαφορετικό αριθμό αεροπλάνων και η ζήτηση στα δύο αεροδρόμια διαφέρει αισθητά. Ο αερολιμένας Λάρνακας χρησιμοποιείται ως κεντρικός διεθνής αερολιμένας, με την πραγματοποίηση του μεγαλύτερου αριθμού διεθνών πτήσεων από και προς την Κύπρο, ενώ ένας μικρότερος αριθμός πραγματοποιείται από την Πάφο.

Η Επιτροπή, στην απόφαση της αρ.40/2011 όρισε ως ξεχωριστές γεωγραφικές αγορές το διεθνή αερολιμένα Λάρνακας και το διεθνή αερολιμένα Πάφου με το σκεπτικό ότι ο τελικός αποδέκτης των υπηρεσιών της S&L είναι το επιβατικό κοινό στα εν λόγω αεροδρόμια. Επίσης, η S&L έχει ξεχωριστή φυσική παρουσία στα δύο αεροδρόμια. Τα μηχανήματα επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών που εξυπηρετούν τον αερολιμένα Λάρνακας δεν είναι εφικτό να εξυπηρετήσουν και τον αερολιμένα Πάφου ή τον αντίστροφο.

Βάσει των πιο πάνω, η Επιτροπή συμπέρανε ότι η υπό εξέταση συγκέντρωση αφορά τους δύο διεθνείς αερολιμένες της Κύπρου και δεν τίθεται θέμα εναλλαξιμότητας των εν λόγω αεροδρομίων, εφόσον οι προσφερόμενες υπηρεσίες στο αεροδρόμιο της Λάρνακας δεν μπορούν να θεωρηθούν εναλλάξιμες με αυτές του αεροδρομίου της Πάφου.

Η Επιτροπή με βάση τα πιο πάνω, κατέληξε ότι στην υπό εξέταση υπόθεση για όλες τις σχετικές αγορές προϊόντων/υπηρεσιών η γεωγραφική αγορά ορίζεται ως ο χώρος των αερολιμένων της Λάρνακας και της Πάφου, ξεχωριστά.

B. Επηρεαζόμενες Αγορές

Όπως έχει νομολογικά καθιερωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή¹⁰, ο προσδιορισμός των ανταγωνιστικών επιδράσεων οποιασδήποτε συγκέντρωσης πρέπει να βασίζεται σε όλα τα διαρθρωτικά στοιχεία (structural elements) που σχετίζονται με τη συγκέντρωση, τα εμπλεκόμενα μέρη και τις επηρεαζόμενες αγορές.

Σύμφωνα με τον ορισμό του Παραρτήματος I του Νόμου:

¹⁰ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, No IV/M.784 – Kesko / Tuko.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

«Οι επηρεαζόμενες αγορές αποτελούνται από τις αγορές των σχετικών προϊόντων ή μεμονωμένες ομάδες προϊόντων ή υπηρεσιών ως κατωτέρω μέσα στη Δημοκρατία ή οποιαδήποτε γεωγραφική περιοχή αυτής, όπου:

(α) Δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις ασχολούνται με επιχειρηματικές δραστηριότητες στην ίδια αγορά ή μεμονωμένη ομάδα προϊόντων ή υπηρεσιών (οριζόντια σχέση), η δε συγκέντρωση των δραστηριοτήτων τους οδηγεί σε συνδυασμένο μερίδιο αγοράς 15% και άνω. ή

(β) οποιαδήποτε από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις ασχολείται με επιχειρηματικές δραστηριότητες σε μια αγορά προϊόντων σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της διαδικασίας παραγωγής προϊόντων ή μεμονωμένων ομάδων προϊόντων στις αγορές των οποίων ασκεί δραστηριότητες οποιαδήποτε από τις άλλες συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις (κάθετη σχέση) και εφόσον οποιοδήποτε από τα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών ανέρχεται σε 25% ή περισσότερο, ανεξάρτητα από το εάν υφίσταται ή όχι σχέση προμηθευτή/πελάτη μεταξύ των ενδιαφερόμενων συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων.»

Οριζόντια σχέση

Στην προκείμενη περίπτωση, η S&L θα δραστηριοποιείται στην σχετική αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και στην αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου.

(α) Αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου

Οι ιδρυτικές εταιρείες ασχολούνται και οι δύο μέχρι στιγμής με την αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών, μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων τους στον τομέα παροχής υπηρεσιών εδάφους. Ως εκ τούτου, οι δραστηριότητες οι οποίες θα μεταφερθούν στην κοινή επιχείρηση έχουν οριζόντια σχέση.

Για να διαπιστωθεί κατά πόσον υφίσταται επηρεαζόμενη αγορά σε οριζόντιο επίπεδο μεταξύ των εμπλεκόμενων εταιρειών, θα πρέπει η Επιτροπή να διαπιστώσει κατά πόσον ξεπερνιέται το κατώφλι του συνδυασμένου μεριδίου αγοράς του 15%, στη βάση του Νόμου.

Ακολουθεί πίνακας αναφορικά με τα μερίδια αγοράς στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου:

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Μερίδια αγοράς στην αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών

	Αερολιμένας Λάρνακας		Αερολιμένας Πάφου	
	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022
L.G.S.	[50-60]%	[60-70]%	[5-10]%	[10-20]%
Swissport	[40-50]%	[10-20]%	[90-100]%	[80-90]%
SkyServe	[0-5]%	[10-20]%	[0-5]%	[0-5]%

Τα μερίδια αγοράς στην αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών υπολογίζονται στη βάση του αριθμού αεροσκαφών που καθαρίστηκαν από την κάθε μια εταιρεία για τον κάθε αερολιμένα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που απέστειλαν τα Μέρη, μέχρι και τον Ιούνιο του 2022, η LGS και η Swissport κατείχαν το [90-100]% της αγοράς στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών τόσο στον αερολιμένα Λάρνακας όσο και στον αερολιμένα Πάφου.

Η Skyserv Handling Services Ltd (στο εξής η «Skyserv») δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών εδάφους στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου από το 2^ο εξάμηνο του 2022 και κατέχει [10-20]% μερίδιο αγοράς στον καθαρισμό αεροσκαφών στον αερολιμένα Λάρνακας.

Από τον Ιούλιο μέχρι τον Δεκέμβριο του 2022, η LGS και η Swissport κατείχαν συνδυασμένο μερίδιο στην αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στον αερολιμένα Λάρνακας ύψους [80-90]% και στον αερολιμένα Πάφου [90-100]%.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή σημείωσε ότι σε κάθε περίπτωση, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των εμπλεκόμενων μερών ξεπερνά το κατώφλι του 15% που ορίζει το Παράρτημα Ι του Νόμου και κατά συνέπεια δημιουργείται επηρεαζόμενη αγορά σε οριζόντιο επίπεδο στην αγορά καθαρισμού αεροσκαφών στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου.

(β) Αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, προκύπτει οριζόντια σχέση και στην αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Τα Μέρη δεν ήταν σε θέση να υπολογίσουν τον κύκλο εργασιών στην αγορά της ενοικίασης του εν λόγω εξοπλισμού, δεδομένου ότι τα μηχανήματα που ανήκουν στο κάθε Μέρος χρησιμοποιούνται μέχρι σήμερα για να εξυπηρετούν μόνο τις δικές τους δραστηριότητες.

Εντούτοις, η Επιτροπή σημείωσε ότι η Κοινή Επιχείρηση θα είναι η μόνη εταιρία που θα δραστηριοποιείται σε αυτή την αγορά στους δύο αερολιμένες.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή σημείωσε ότι σε κάθε περίπτωση, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των εμπλεκόμενων μερών ξεπερνά το κατώφλι του 15% που ορίζει το Παράρτημα Ι του Νόμου και κατά συνέπεια δημιουργείται επηρεαζόμενη αγορά σε οριζόντιο επίπεδο στην αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου.

Κάθετη σχέση

Στην προκειμένη περίπτωση και σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, η S&L προτίθεται να διαθέτει προς ενοικίαση τα μηχανήματα επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών τόσο στις LGS και Swissport, όσο και σε τρίτους που δραστηριοποιούνται στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου. Όπως αναφέρεται στη Τροποποιητική Συμφωνία Μετόχων, οι LGS και Swissport θα μεταφέρουν τα μηχανήματα και τον σχετικό εξοπλισμό τον οποίο κατέχουν για επίγεια εξυπηρέτηση αεροσκαφών στην κοινή επιχείρηση S&L.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, η κοινή επιχείρηση θα δραστηριοποιείται στις αγορές παροχής (α) υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και (β) ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, ενώ τόσο η LGS όσο και η Swissport μετά τη μεταβίβαση των τμημάτων στην L&S θα δραστηριοποιούνται μόνο στις διοικητικές υπηρεσίες εδάφους και εποπτεία υπηρεσιών εδάφους, εξυπηρέτηση επιβατών, διεκπεραίωση αποσκευών, διεκπεραίωση φορτίου, υπηρεσίες πίστας και στις μεταφορές επί του εδάφους.

Η Επιτροπή εξέτασε τη κάθετη σχέση που προκύπτει μεταξύ της δραστηριότητας της παροχής υπηρεσιών ενοικίασης και διαχείρισης εξοπλισμού και μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών και των υπηρεσιών εδάφους που προσφέρουν οι ιδρυτικές εταιρείες, καθώς θα ενοικιάζουν το σχετικό εξοπλισμό από την S&L.

Μέχρι σήμερα ο μοναδικός σκοπός του εν λόγω εξοπλισμού είναι για ιδιοχρησία από το κάθε μέρος που τον κατέχει, χωρίς να του αποδίδεται κύκλος εργασιών από τη χρήση.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Οι συμμετέχουσες απέστειλαν τα ακόλουθα στοιχεία αναφορικά με τα μερίδια αγοράς στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου:

Συνολικά μερίδια αγοράς για κάθε αεροδρόμιο στην ευρύτερη αγορά της παροχής υπηρεσιών εδάφους

	Αερολιμένας Λάρνακας		Αερολιμένας Πάφου	
	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022
Swissport	[40-50]%	[10-20]%	[80-90]%	[80-90]%
L.G.S.	[50-60]%	[40-50]%	[10-20]%	[0-5]%
SkyServe	[0-5]%	[30-40]%	[0-5]%	[10-20]%

Από τον Ιανουάριο μέχρι τον Ιούνιο του 2022, η LGS και η Swissport κατείχαν συνδυασμένο μερίδιο στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους στον αερολιμένα Λάρνακας ύψους [90-100]% και στον αερολιμένα Πάφου [90-100]%.

Από τον Ιούνιο μέχρι τον Δεκέμβριο του 2022, η LGS και η Swissport κατείχαν συνδυασμένο μερίδιο στην αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στον αερολιμένα Λάρνακας ύψους [60-70]% και στον αερολιμένα Πάφου [80-90]%.

Ως εκ τούτου, προκύπτει επηρεαζόμενη αγορά από την κάθετη σχέση των δραστηριοτήτων των εμπλεκόμενων μερών, καθότι τα μερίδια αγοράς ξεπερνούν το 25% που προνοεί ο Νόμος.

Γειτονική Σχέση

Οι υπηρεσίες που θα προσφέρει η S&L μετά την υλοποίηση της παρούσας πράξης, ήτοι παροχή υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε άτομα με αναπηρία και/ή μειωμένη κινητικότητα στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου και ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου έχουν γειτονική σχέση με τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι ιδρυτικές εταιρείες στην ευρύτερη αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους, καθότι έχουν τους ίδιους πελάτες, τις αεροπορικές εταιρείες.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή σημείωσε ότι σε κάθε περίπτωση, το ατομικό ή συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των εμπλεκόμενων μερών ξεπερνά το κατώφλι του

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

25% που ορίζει το Παράρτημα I του Νόμου και κατά συνέπεια δημιουργείται επηρεαζόμενη αγορά λόγω της γειτονικής σχέσης.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου και συγκεκριμένα των άρθρων 20 και 21, το κριτήριο βάσει του οποίου μια συγκέντρωση κηρύσσεται συμβατή ή ασυμβίβαστη με τις απαιτήσεις της ανταγωνιστικής αγοράς είναι η σημαντική παρακώληση του ανταγωνισμού στην Κυπριακή Δημοκρατία ή σε σημαντικό τμήμα αυτής, ιδίως ως αποτέλεσμα της δημιουργίας ή ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης και λαμβάνοντας υπόψη τα επιμέρους κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 19 του Νόμου.

Επομένως, η Επιτροπή προχώρησε να εξετάσει αν και κατά πόσο δημιουργούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της κοινοποιηθείσας συγκέντρωσης με την ανταγωνιστική αγορά στις επηρεαζόμενες αγορές στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου.

Κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση συγκέντρωσης (άρθρο 19 του Νόμου)

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Νόμου κατά την αξιολόγηση μιας συγκέντρωσης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ορισμένα κριτήρια, ήτοι:

«(α) την ανάγκη διατήρησης και ανάπτυξης συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές με γνώμονα, μεταξύ άλλων, τη διάρθρωση των επηρεαζόμενων αγορών, άλλων αγορών στις οποίες ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις η κοινοποιούμενη συγκέντρωση και το δυνητικό ανταγωνισμό εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός της Δημοκρατίας,

(β) τη θέση στην αγορά των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές με έναν από τους τρόπους που αναφέρονται στο Παράρτημα II, τη χρηματοοικονομική δύναμη όλων των εν λόγω επιχειρήσεων, τις εναλλακτικές πηγές προμήθειας των προϊόντων και των υπηρεσιών που είναι αντικείμενο εμπορίου στις επηρεαζόμενες αγορές ή/και σε άλλες αγορές στις οποίες ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις η κοινοποιούμενη συγκέντρωση και των υποκατάστατων τους, τις τάσεις της προσφοράς και της ζήτησης για όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες, οποιουσδήποτε φραγμούς εισόδου στις επηρεαζόμενες αγορές ή/και στις άλλες αγορές στις οποίες ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις η κοινοποιούμενη συγκέντρωση, τα συμφέροντα των ενδιάμεσων και τελικών καταναλωτών των σχετικών προϊόντων και των σχετικών υπηρεσιών, και τη συμβολή στην τεχνική και οικονομική πρόοδο και το ενδεχόμενο η συμβολή αυτή να είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό.»

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Η ανάλυση του άρθρου 19 περιλαμβάνεται στην ανάλυση που ακολουθεί τόσο για την οριζόντια επηρεαζόμενη αγορά όσο και για τις κάθετα επηρεαζόμενες αγορές καθώς και για τις γειτονικές αγορές.

Οριζόντια επηρεαζόμενη αγορά

Εφαρμόζοντας το άρθρο 19 του Νόμου και αξιολογώντας τις Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων¹¹ (εφεξής οι «Κατευθυντήριες γραμμές για οριζόντιες συγκεντρώσεις»), σημειώνονται τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την παράγραφο 22 των Κατευθυντήριων Γραμμών για οριζόντιες συγκεντρώσεις:

«Δύο είναι οι βασικοί τρόποι με τους οποίους οι οριζόντιες συγκεντρώσεις ενδέχεται να εμποδίσουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης:

α) καταργώντας σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες ως εκ τούτου θα έχουν αυξημένη ισχύ στην αγορά, χωρίς να καταφύγουν σε συντονισμό της συμπεριφοράς τους (επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς).

β) μεταβάλλοντας τη φύση του ανταγωνισμού ούτως ώστε επιχειρήσεις που προηγουμένως δεν συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους, τώρα είναι πολύ πιθανότερο να συντονίζονται και να αυξάνουν τις τιμές ή με άλλο τρόπο να βλάπτουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Μια συγκέντρωση μπορεί επίσης να καταστήσει τον συντονισμό ευκολότερο, σταθερότερο ή αποτελεσματικότερο για τις επιχειρήσεις που συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους και πριν από τη συγκέντρωση (επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς).».

Η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να εξετάσει τα τυχόν αποτελέσματα μη συντονισμένης συμπεριφοράς, υπό το πρίσμα ορισμένων παραγόντων οι οποίοι μεμονωμένα δεν είναι κατ' ανάγκη αποφασιστικοί¹².

Αναφορικά με την οριζόντια επηρεαζόμενη αγορά, επί του παρόντος οι ιδρυτικές εταιρείες δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου. Το πρώτο εξάμηνο του 2022, η L.G.S. και η

¹¹ Κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων(2004/C 31/03).

¹² Βλ. παρ. 24-38 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Swissport κατέγραψαν μερίδια αγοράς [50-60]% και [40-50]% στον αερολιμένα Λάρνακας, αντίστοιχα. Ενώ την ίδια περίοδο στον αερολιμένα Πάφου κατέγραψαν μερίδια αγοράς [5-10]% και [90-100]%, αντίστοιχα. Μέχρι το πρώτο εξάμηνο του 2022 και οι δύο εταιρείες μαζί κατείχαν το σύνολο της εν λόγω αγοράς στον κάθε αερολιμένα. Το δεύτερο εξάμηνο του 2022, η L.G.S. και η Swissport κατέγραψαν μερίδια αγοράς [60-70]% και [10-20]% στον αερολιμένα Λάρνακας, αντίστοιχα. Ενώ την ίδια περίοδο στον αερολιμένα Πάφου κατέγραψαν μερίδια αγοράς [10-20]% και [80-90]%, αντίστοιχα· δηλαδή και οι δύο μαζί το σύνολο της αγοράς.

Η προτεινόμενη πράξη θα έχει ως αποτέλεσμα την εξάλειψη των ανταγωνιστικών πιέσεων στον αερολιμένα Πάφου και η S&L θα αποκτήσει ένα υψηλό μερίδιο αγοράς ύψους [80-90]%, το οποίο θα της δώσει δεσπίζουσα θέση στην εν λόγω αγορά στον αερολιμένα Λάρνακας. Προς το παρόν, ο μοναδικός της ανταγωνιστής στον αερολιμένα Λάρνακας στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών είναι η νεοεισελθείσα στην αγορά Skyserv με μερίδιο [10-20]%.

Τα μερίδια αγοράς στην αγορά της παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών υπολογίζονται στη βάση του αριθμού αεροσκαφών που καθαρίστηκαν από την κάθε μια εταιρεία για τον κάθε αερολιμένα.

	Αερολιμένας Λάρνακας		Αερολιμένας Πάφου	
	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022
L.G.S.	[50-60]%	[60-70]%	[5-10]%	[10-20]%
Swissport	[40-50]%	[10-20]%	[90-100]%	[80-90]%
Σύνολο	[90-100]%	[80-90]%	[90-100]%	[90-100]%

Η S&L ήδη δραστηριοποιείται στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου στην παροχή υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε άτομα με αναπηρία και/ή μειωμένη κινητικότητα. Με την εφαρμογή της προτεινόμενης πράξης, η S&L θα αποκτήσει δεσπίζουσα θέση στις επηρεαζόμενες οριζόντιες αγορές παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για οριζόντιες συγκεντρώσεις¹³, μία συγκέντρωση έχει λιγότερες πιθανότητες να παρακωλύσει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης, όταν υπάρχουν πολλές δυνατότητες υποκατάστασης μεταξύ των προϊόντων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και εκείνων που προσφέρουν οι αντίπαλοι παραγωγοί. Στην προκείμενη περίπτωση, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις είναι άμεσοι ανταγωνιστές, στην παροχή υπηρεσιών εδάφους, την υπο-αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και την ενοικίαση μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών και στους δύο αερολιμένες. Συνεπώς, η S&L μετά τη συγκέντρωση θα είναι ενδεχομένως σε θέση να παρακωλύσει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην αγορά καθώς θα έχει μονοπωλιακή δύναμη στον αερολιμένα Πάφου και σχεδόν μονοπωλιακή στον αερολιμένα Λάρνακας, αφού το μερίδιο της είναι σχεδόν [.....] σε σύγκριση με το μερίδιο της Skyserv, του μοναδικού της ανταγωνιστή στην επηρεαζόμενη αγορά υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών.

Μονοπωλιακή δύναμη θα έχει επίσης και στην αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου αφού η Κοινή Επιχείρηση θα είναι η μόνη που θα δραστηριοποιείται.

Ως εκ τούτου, η παρούσα πράξη δύναται να οδηγήσει σε πιθανή καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης της S&L με π.χ. αύξηση της τιμής των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις αεροπορικές εταιρείες ή μέσω διακριτικής μεταχείρισης στη διαχείριση των ενοικιαζόμενων μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών μεταξύ τρίτων εταιρειών και των ιδρυτικών εταιρειών.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, εστίασε την προσοχή της στα θέματα διακρίσεων και κοστοστρέφειας της τιμολογιακής πολιτικής της S&L.

Η Επιτροπή σημείωσε πως κοστοστρέφεια σημαίνει τον προσανατολισμό των τελών μιας υπηρεσίας/ενός προϊόντος στο κόστος¹⁴.

Οι γενικές αρχές που διέπουν τον καθορισμό του αντίτιμου πρόσβασης για βασικές διευκολύνσεις αναφέρουν ότι το αντίτιμο οφείλει να πληροί τον όρο της «μη διάκρισης». Αυτός αναλύεται σε δύο επί μέρους όρους, ότι δηλαδή το αντίτιμο οφείλει

¹³Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX%3A52004XC0205%2802%29>

¹⁴Ο περί ρύθμισης της αγοράς ηλεκτρισμού Νόμος - Ρυθμιστική Απόφαση αρ. 04/2017.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

να είναι το ίδιο για όλους τους χρήστες και ότι πρέπει να αντιστοιχεί στο κόστος με το οποίο ο ίδιος ο κάτοχος αποτιμά τη χρήση της διευκόλυνσης κατά τη δική του διαδικασία παραγωγής. Ο δεύτερος αυτός όρος, για να έχει κάποιο πρακτικό νόημα, προϋποθέτει ότι η δεσπόζουσα επιχείρηση, αφενός δεν είναι καθετοποιημένη και αφετέρου τηρεί λογιστικά στοιχεία ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός και η αποτίμηση του εν λόγω κόστους. Όμως ακόμη, και αν πληρούνται όλες οι παραπάνω προϋποθέσεις, η δεσπόζουσα επιχείρηση δύναται να υπερχρεώνει τη χρήση της διευκόλυνσης στην ίδια, ώστε να καθιστά αντιοικονομική, δυσχερή ή ανέφικτη την πρόσβαση σε αυτήν άλλων μικρότερων επιχειρήσεων. Για το λόγο αυτόν, το κριτήριο της διάκρισης συμπληρώνεται με εκείνο της «αντικειμενικότητας» του αντιτίμου. Επιβάλλεται δηλαδή, το αιτούμενο αντίτιμο να είναι εύλογο, να έχει σχέση με το κόστος το οποίο υφίσταται η δεσπόζουσα επιχείρηση.¹⁵

Όσον αφορά την πιθανότητα οι ανταγωνιστές να αυξήσουν την προσφορά τους εάν αυξηθούν οι τιμές, η Επιτροπή δεν είχε ενώπιον της στοιχεία όσον αφορά τη δυνατότητα της νεοεισερχόμενης εταιρείας να αυξήσει την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών, σε περίπτωση που η S&L αυξήσει τις τιμές της. Ούτε υπήρχαν ενώπιον της Επιτροπής στοιχεία κατά πόσο δυνητικοί ανταγωνιστές θα θέλουν να εισέλθουν στις επηρεαζόμενες αγορές σε περίπτωση αύξησης των τιμών της Κοινής Επιχείρησης.

Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προαναφέρθηκε, η συγκέντρωση θα καταργήσει πλήρως τον ανταγωνισμό στην επηρεαζόμενη αγορά οριζόντιου επιπέδου για τον καθαρισμό των αεροσκαφών στον αερολιμένα Πάφου αφού δημιουργείται μία επιχείρηση με μονοπωλιακή θέση. Στον αερολιμένα Λάρνακας δημιουργείται δεσπόζουσα θέση στην εν λόγω επηρεαζόμενη αγορά. Ο περιορισμός αυτών των ανταγωνιστικών πιέσεων θα μπορούσε να οδηγήσει σε καταχρηστική εκμετάλλευση τόσο της μονοπωλιακής θέσης της S&L στον αερολιμένα Πάφου, όσο και της δεσπόζουσας θέσης της στον αερολιμένα Λάρνακας, όπως είτε με σημαντικές αυξήσεις των χρεώσεων των προσφερόμενων υπηρεσιών, είτε με σημαντικές μειώσεις ή με τον περιορισμό της διάθεσης σε τρίτους του εξοπλισμού και των μηχανημάτων που θα διαχειρίζεται. Το ίδιο ισχύει και για την αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών.

---

¹⁵Ο κανόνας των Βασικών Διευκολύνσεων (Essentialfacilities) στο Ευρωπαϊκό και Εθνικό Δίκαιο του Ανταγωνισμού, Βασίλης Γ. Χατζόπουλος, 2002.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Ως εκ των ανωτέρω, υφίσταται σοβαρό ενδεχόμενο σημαντικής παρακώλησης του ανταγωνισμού ως αποτέλεσμα της δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης στις δύο επηρεαζόμενες αγορές.

Ως προς τις επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς, η Επιτροπή έκρινε ότι υπό το φως όλων όσων αναφέρονται πιο πάνω και της δημιουργίας μονοπωλιακής θέσης στον αερολιμένα Πάφου και της δεσπόζουσας θέσης στον αερολιμένα Λάρνακας, δεν δημιουργούνται συντονισμένα αποτελέσματα στη συγκέντρωση.

Αντισταθμιστική ισχύς των αγοραστών

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για οριζόντιες συγκεντρώσεις, ακόμα και επιχειρήσεις με πολύ υψηλά μερίδια αγοράς ενδέχεται να μην είναι σε θέση, μετά τη συγκέντρωση, να παρακωλύσουν αισθητά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως αν ενεργούν σε σημαντικό βαθμό ανεξάρτητα από τους πελάτες τους, αν οι πελάτες τους διαθέτουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ η οποία:

«....., ως αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς πρέπει να νοείται η διαπραγματευτική ισχύς που έχει ο αγοραστής έναντι του πωλητή στις εμπορικές διαπραγματεύσεις λόγω του μεγέθους του, της εμπορικής του σημασίας για τον πωλητή και της ικανότητας του να στραφεί σε εναλλακτικούς προμηθευτές.»

Στην απόφασή της για την υπόθεση Ryanair/ AerLingus, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέγραψε ότι έλειπε από τους πελάτες των συμμετεχουσών επιχειρήσεων η αντισταθμιστική ισχύς αγοραστών, οι οποίοι είχαν περιορισμένη ή καμία δυνατότητα να αλλάξουν προμηθευτές. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέγραψε ότι η πράξη θα μείωνε σημαντικά την ικανότητα των πελατών για εναλλαγή μεταξύ των διαφόρων προμηθευτών, διότι:

«it would not only reduce the number of alternative airlines to whom they could turn in case of a price increase post-merger, but would also remove the possibilities to switch for customers entirely on many routes».

Όπως σημειώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε 22 διαδρομές, η συγχώνευση θα δημιουργούσε μονοπώλιο και σε 9 άλλες διαδρομές θα μειωνόταν ο αριθμός των εναλλακτικών λύσεων από 3 σε 2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι πελάτες θα ήταν:

«particularly vulnerable to price increases in the present case since they would have no or very limited possibilities to switch to other suppliers on almost all affected routes and no buyer power to offset such price increases.»

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Στην παρούσα υπόθεση, οι πελάτες των Μερών που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες καθαρισμού των αεροσκαφών τους, είναι οι αεροπορικές εταιρείες των οποίων τα αεροσκάφη προσγειώνονται στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου. Κατά τη χρονική στιγμή που υποβλήθηκε η κοινοποίηση, καμία άλλη εταιρεία δεν είχε εισέλθει στην αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στον αερολιμένα Πάφου. Ως εκ τούτου, οι πελάτες των ιδρυτικών εταιρειών στον αερολιμένα Πάφου δεν έχουν εναλλακτική επιλογή. Το ίδιο ίσχυε και στον αερολιμένα Λάρνακας μέχρι τον Ιούνιο 2022. Εντός του δεύτερου εξαμήνου του 2022, δραστηριοποιήθηκε η Skyserv, η οποία μέχρι τον Δεκέμβριο του 2022 κατάφερε να αποκτήσει το [10-20]% της εν λόγω αγοράς με αποτέλεσμα το συνδυασμένο μερίδιο των ιδρυτικών εταιρειών να μειωθεί στο [80-90]%. Οι υπηρεσίες καθαρισμού των αεροσκαφών είναι αναγκαίες και χρησιμοποιούνται κάθε φορά που προσγειώνεται το αεροσκάφος σε αερολιμένα. Οι πελάτες της S&L στον αερολιμένα Πάφου δεν θα έχουν διαπραγματευτική ισχύ, καθότι η εν λόγω εταιρεία θα έχει το μονοπώλιο στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών. Στον αερολιμένα Λάρνακας πρόσφατα δραστηριοποιήθηκε ανταγωνίστρια εταιρεία των ιδρυτικών εταιρειών και οι αεροπορικές εταιρείες έχουν μόνο μια εναλλακτική λύση με μικρό μερίδιο αγοράς και πολύ περιορισμένη διαπραγματευτική δύναμη, καθότι η S&L θα κατέχει το [80-90]% της αγοράς.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή κατέληξε ότι δεν υπάρχει αποτελεσματική αγοραστική ισχύ από πλευράς δυνητικών πελατών της S&L, καθότι οι επιλογές τους είναι ανύπαρκτες και όσον αφορά την ενοικίαση εξοπλισμού, αλλά και την παροχή καθαρισμού αεροσκαφών.

Είσοδος στην αγορά

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για οριζόντιες συγκεντρώσεις, όταν η είσοδος στην αγορά είναι αρκετά εύκολη, η συγκέντρωση δεν είναι πιθανόν να δημιουργήσει σημαντικούς κινδύνους για τον ανταγωνισμό.

Για να εισέλθει μια επιχείρηση στην αγορά θα πρέπει να μην υπάρχουν σοβαρά εμπόδια εισόδου όπως νομικοί φραγμοί, τεχνικά πλεονεκτήματα από τις υπάρχουσες επιχειρήσεις, μη επικερδής αγορά, μακροχρόνιες συμβάσεις, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, κ.ά.

Στην απόφασή της για την υπόθεση *Ryanair/AerLingus*, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε ότι δεν ήταν εφικτή η είσοδος νέου παίκτη στην αγορά για τους ακόλουθους λόγους: 1) η δύναμη των συμμετεχουσών επιχειρήσεων ήταν πολύ μεγάλη για να

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

μπορέσει κάποιος νέος παίκτης να τους ανταγωνιστεί, 2) υπήρχαν υψηλά κόστη και μεγάλος βαθμός ρίσκου για την είσοδο στην αγορά, 3) τα χαρακτηριστικά της Ιρλανδικής αγοράς, συμπεριλαμβανομένου του μικρού της μεγέθους και της απομακρυσμένης τοποθεσίας της, έκαναν άλλες αγορές πιο ελκυστικές για πιθανούς επενδυτές, 4) τον περιορισμό στην παραγωγική δυναμικότητα στο αεροδρόμιο του Δουβλίνου και άλλων σχετικών αεροδρομίων και 5) η ισχυρή θέση της νέας οντότητα στο αεροδρόμιο του Δουβλίνου, η οποία θα μπορούσε να επηρεάσει τη χρήση των αερολιμενικών υποδομών.

Επίσης, στην απόφαση της *Lagardere/Natexis/VUP*, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε ότι η είσοδος νέας εταιρείας στην αγορά διανομής βιβλίων δεν ήταν πιθανή λόγω του ύψους της επένδυσης που απαιτείτο (€10-€15 εκατομμύρια) και του μικρού μεγέθους της αγοράς.

Στη συγκεκριμένη συγκέντρωση διευκρινίζεται ότι η διαδικασία για αδειοδότηση παρόχου υπηρεσιών εδάφους προνοείται από τους κανονισμούς που εκδίδει η διαχειρίστρια εταιρεία των αεροδρομίων, Hermes και εγκρίνεται από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων. Η αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους έχει πλέον φιλελευθεροποιηθεί με βάση σχετικό διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου Κ.Δ.Π.58/2013. Συνεπώς στην βάση των κανονισμών που εκδίδει η διαχειρίστρια εταιρεία, η ίδια δύναται να εκδίδει σχετικές άδειες στην βάση διαθεσιμότητας χώρων στα αεροδρόμια. Σήμερα κατέχουν άδεια παροχής υπηρεσιών εδάφους 27 εταιρείες από τις οποίες καμία άλλη πέραν των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και της Skyserv δεν παρέχει υπηρεσίες καθαρισμού και τακτοποίησης αεροσκαφών.

Σύμφωνα με την κοινοποίηση, ο μόνος πιθανός περιορισμός είναι το αυξημένο κόστος της αγοράς του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών.

Γενικά, όπως αναφέρεται στην κοινοποίηση, δεν υπάρχουν φραγμοί εισόδου στην παροχή υπηρεσιών εδάφους. Εφόσον μία εταιρεία πληροί τα κριτήρια που θέτει η διαχειρίστρια εταιρεία Hermes, μπορεί να δραστηριοποιηθεί στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου. Συνολικά υπάρχουν 27 αδειοδοτημένες εταιρείες στα αεροδρόμια για την παροχή υπηρεσιών εδάφους. Σύμφωνα με στοιχεία της κοινοποίησης εντός τους 2022 μία τρίτη εταιρεία ξεκίνησε επιχειρηματική δραστηριότητα στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στον αερολιμένα Λάρνακας. Τα προηγούμενα χρόνια κατείχαν το μονοπώλιο οι ιδρυτικές εταιρείες στον αερολιμένα Λάρνακας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, τα τελευταία πέντε

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

χρόνια δεν έχει δραστηριοποιηθεί καμία εταιρεία στην εν λόγω αγορά στον αερολιμένα Πάφου.

Πιο συγκεκριμένα, την 1^η Ιουλίου 2022, η εταιρεία Skyserv έχει ξεκινήσει δραστηριότητες στον τομέα υπηρεσιών εδάφους στον αερολιμένα Λάρνακας και Πάφου και παρέχει τις υπηρεσίες της στις αερογραμμές [.....] και από τον Σεπτέμβριο 2022 στην [.....] και από τον Δεκέμβριο 2022 στην αερογραμμή [.....]. Μεταξύ των υπηρεσιών εδάφους που παρέχει στον αερολιμένα Λάρνακας είναι και οι υπηρεσίες καθαρισμού αεροσκαφών, την εν λόγω υπηρεσία δεν την παρέχει ακόμη στον αερολιμένα Πάφου. Επίσης, οι συμμετέχουσες σημειώνουν ότι άδεια για παροχή υπηρεσιών εδάφους έχει λάβει από την Hermes και η εταιρεία Menzies Aviation.

Υπό το φως των ανωτέρω, ο νέος παίχτης στην αγορά θα πρέπει να αντιμετωπίσει το υψηλό κόστος των απαιτούμενων μηχανημάτων και την εξεύρεση/εκπαίδευση/αδειοδότηση του προσωπικού όπως ορίζουν σχετικές νομοθεσίες.

Κάθετα επηρεαζόμενες αγορές

Εφαρμόζοντας το άρθρο 19 του Νόμου και αξιολογώντας τις Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων¹⁶ (εφεξής οι «Κατευθυντήριες γραμμές για κάθετες συγκεντρώσεις»), σημειώθηκαν τα ακόλουθα:

Κατά την αξιολόγηση κάθετων συγκεντρώσεων, σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές για μη οριζόντιες συγκεντρώσεις:

«17. Δύο είναι οι βασικοί τρόποι με τους οποίους οι μη οριζόντιες συγκεντρώσεις ενδέχεται να παρεμποδίζουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό: μη συντονισμένα αποτελέσματα και συντονισμένα αποτελέσματα (επιδράσεις στη δυνατότητα συντονισμού των επιχειρήσεων στη σχετική αγορά που δραστηριοποιούνται)».

¹⁶Κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων(2008/С 265/07).

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Στις Κατευθυντήριες γραμμές για κάθετες συγκεντρώσεις καταγράφονται τα ακόλουθα σε σχέση με τα συντονισμένα αποτελέσματα που ενδέχεται να προκύψουν από τις κάθετες (ή ετερογενείς) συγκεντρώσεις επιχειρήσεων:

«79. Όπως αναφέρεται στο τμήμα IV της ανακοίνωσης για τις οριζόντιες συγκεντρώσεις, μια συγκέντρωση ενδέχεται να μεταβάλει τη φύση του ανταγωνισμού ούτως ώστε επιχειρήσεις που προηγουμένως δεν συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους, τώρα είναι πολύ πιθανότερο να συντονίζονται και να αυξάνουν τις τιμές ή με άλλο τρόπο να βλάπτουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Μια συγκέντρωση μπορεί επίσης να καταστήσει τον συντονισμό ευκολότερο, σταθερότερο ή αποτελεσματικότερο για τις επιχειρήσεις που συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους και πριν από τη συγκέντρωση.

80. Συντονισμός στην αγορά ενδέχεται να προκύψει όταν οι ανταγωνιστές είναι σε θέση, χωρίς προσφυγή σε συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική κατά την έννοια του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ, να προσδιορίσουν και να επιδιώξουν κοινούς στόχους, αποφεύγοντας τις κανονικές αμοιβαίες ανταγωνιστικές πιέσεις μέσω ενός συνεκτικού συστήματος έμμεσων απειλών. Σε ένα κανονικό ανταγωνιστικό περιβάλλον, κάθε επιχείρηση έχει διαρκώς κίνητρο να ασκεί ανταγωνισμό. Αυτό το κίνητρο είναι που διατηρεί τελικά τις τιμές σε χαμηλά επίπεδα και που εμποδίζει τις επιχειρήσεις να μεγιστοποιούν από κοινού τα κέρδη τους. Ο συντονισμός συνιστά απομάκρυνση από τους κανονικούς όρους ανταγωνισμού, υπό την έννοια ότι οι επιχειρήσεις είναι σε θέση να διατηρήσουν τιμές ανώτερες από εκείνες που θα απέδιδε η ανεξάρτητη βραχυπρόθεσμη μεγιστοποίηση των κερδών. Οι επιχειρήσεις αποφεύγουν να θεσπίσουν τιμές χαμηλότερες από εκείνες που χρεώνουν οι ανταγωνιστές τους με συντονισμένο τρόπο, επειδή προβλέπουν ότι μια τέτοια συμπεριφορά θα θέσει σε κίνδυνο τον συντονισμό στο μέλλον. Για να προκύψουν επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς, το κέρδος που θα αποκόμιζαν οι επιχειρήσεις από τον επιθετικό ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα («παρέκκλιση») πρέπει να είναι μικρότερο από την αναμενόμενη μείωση των εσόδων που συνεπάγεται η συμπεριφορά αυτή μακροπρόθεσμα, καθώς αναμένεται να προκαλέσει επιθετική απάντηση εκ μέρους των ανταγωνιστών («επιβολή κυρώσεων»).

81. Συντονισμός είναι πιθανότερο να ανακύψει σε αγορές στις οποίες είναι σχετικά πιο απλό για τα μέρη να καταλήξουν σε συνεννόηση όσον αφορά τους όρους του συντονισμού. Επιπλέον, για να είναι βιώσιμος ο συντονισμός πρέπει να πληρούνται τρεις βασικές προϋποθέσεις: πρώτον, οι επιχειρήσεις πρέπει να είναι σε θέση να ελέγχουν σε επαρκή βαθμό την τήρηση των όρων του συντονισμού· δεύτερον, η πειθαρχία προϋποθέτει την ύπαρξη κάποιων αξιόπιστων αποτρεπτικών μηχανισμών

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

που μπορούν να ενεργοποιηθούν σε περίπτωση παρέκκλισης· τρίτον, οι αντιδράσεις τρίτων, όπως υφισταμένων και μελλοντικών ανταγωνιστών που δεν συμμετέχουν στον συντονισμό, καθώς και πελατών, δεν θα πρέπει να είναι ικανές να θέσουν σε κίνδυνο τα προσδοκώμενα αποτελέσματα του συντονισμού».

Στην προκείμενη περίπτωση, οι ιδρυτικές εταιρείες ασκούν δραστηριότητες σε σημαντικό βαθμό σε αγορά του επόμενου σταδίου από την αγορά στην οποία θα δραστηριοποιείται η S&L, ήτοι την αγορά ενοικίασης εξοπλισμού, αφού οι ίδιες δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών εδάφους.

Από τον Ιανουάριο μέχρι τον Ιούνιο του 2022, η L.G.S. και η Swissport κατείχαν συνδυασμένο μερίδιο στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους στον αερολιμένα Λάρνακας ύψους [90-100]% και στον αερολιμένα Πάφου [90-100]%. Από τον Ιούνιο μέχρι τον Δεκέμβριο του 2022, η L.G.S. και η Swissport κατείχαν συνδυασμένο μερίδιο στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους στον αερολιμένα Λάρνακας ύψους [60-70]% και στον αερολιμένα Πάφου [80-90]%

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης η Skyserv που εισήλθε στην αγορά της παροχής υπηρεσιών εδάφους στον αερολιμένα Λάρνακας μετά το δεύτερο εξάμηνο του 2022 και κατέχει το υπόλοιπο ποσοστό ήτοι, το [10-20]% της παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και στην ευρύτερη παροχή υπηρεσιών εδάφους [30-40]% και [10-20]% στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου, αντίστοιχα.

Τα Μέρη υπέβαλαν ότι η σκοπούμενη συγκέντρωση δεν ενδέχεται να επιφέρει αρνητικές συνέπειες στον ανταγωνισμό στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους σε σχέση με την ενοικίαση μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών.

- **Πρώτο**, οι συναλλαγές μεταξύ της S&L και των L.G.S. και Swissport θα γίνονται επί ίσοις όροις (arm's length) ως και οι συναλλαγές με τρίτα μέρη. Σχετικός είναι ο όρος 3.3 στην Τροποποιητική Συμφωνία σημείο 2.8, όπου προνοείται η διεξαγωγή των εργασιών της S&L σε εμπορική βάση η οποία θα διασφαλίζει την απουσία διακρίσεων (arm's length) και την προσφορά των υπηρεσιών της με διαφάνεια και χωρίς διακρίσεις.
- **Δεύτερο**, ο κύριος λόγος για τον οποίο τα Μέρη συμμετέχουν στη δημιουργία της παρούσας συγκέντρωσης είναι η μείωση του κόστους παροχής τέτοιων υπηρεσιών, καθότι τα μηχανήματα επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών θα είναι προσβάσιμα σε όλους τους παρόχους υπηρεσιών εδάφους.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Οι συμμετέχουσες υποστήριξαν ότι δεν τίθεται θέμα διευκόλυνσης των επιχειρήσεων που εμπλέκονται στην συγκέντρωση να συμφωνούν τους όρους συντονισμού τους στην ευρύτερη επηρεαζόμενη αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους, ούτε και να προβαίνουν σε αποκλεισμό των δυνητικών τους ανταγωνιστών, εφόσον τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής (σε περίπτωση διορισμού του) αναλαμβάνουν υποχρέωση εχεμύθειας, όπως αναφέρεται στον όρο 6.3 της Τροποποιητικής Συμφωνίας.

Η υποχρέωση διατήρησης εχεμύθειας μέσω της σχετικής δέσμευσης/δήλωσης από μέρους των μελών του διοικητικού συμβουλίου καθώς, του γενικού διευθυντή και οικονομικού διευθυντή της S&L, διασφαλίζει σύμφωνα με την κοινοποίηση ότι οι ιδρυτικές εταιρείες δεν πρόκειται να αποκτήσουν πρόσβαση σε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες δυνητικών ανταγωνιστών τους στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους ή σε άλλη επηρεαζόμενη αγορά.

Σχετική με την σημασία των ρυθμίσεων / μέτρων που περιορίζουν την δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών, είναι η Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην υπόθεση M.CaseNo COMP/M.6477 – BP/ CHEVRON/ ENI/SONANGOL/OTOTAL/JV.

«10. The JV is jointly controlled by all five Parents. At shareholder level, all strategic commercial decisions affecting the JV require the affirmative vote of [...] shares eligible to vote – i.e. each of the Parents has a veto right. 3 At Board level, each of the Parents is entitled to appoint one member to the board of ALNG Ltd (the main operative entity of the JV) and the affirmative vote of [...] votes eligible must be cast for matters which affect [...] i.e. each of the members has a veto on matters dealing with strategic commercial activities of the JV.4.

[.....]

Lack of Transparency

30.As regards the structure of the JV itself, it will also not facilitate coordination of the Parents' activities since the JV agreements include mechanisms to ensure that the Parents do not obtain competitively sensitive information in respect of the JV's activities. In particular, these mechanisms will prevent the flow of competitively sensitive information from the Parents to the JV and from the JV to the Parents to that which is necessary for the Parents to manage their interests in the JV. Such

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

information expressly excludes, inter alia, commercially sensitive information such as the JV's customer and/or pricing information.»

Η Επιτροπή τόνισε ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί η εφαρμογή της συγκεκριμένης πρόνοιας της Τροποποιημένης Συμφωνίας, η οποία δεν είχε ακόμη υπογραφεί.

Η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να σημειώσει ότι η συγκέντρωση ενδεχομένως να διευκολύνει τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να συμφωνήσουν τους όρους συντονισμού τους στην αγορά του επόμενου σταδίου, ήτοι στην αγορά υπηρεσιών εδάφους, αφού οι Διοικητικοί Σύμβουλοι των ιδρυτικών εταιριών δύνανται να είναι στο Διοικητικό Συμβούλιο της S&L και θα παρακάθονται σε συνεδριάσεις όλοι μαζί δημιουργώντας μια πλατφόρμα παροχής ευκαιρίας συνεννόησης. Σημειώνεται ότι δεν υφίστανται οποιεσδήποτε τρίτες επιχειρήσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να αντιδράσουν σε ενδεχόμενο συντονισμό των συμμετεχουσών επιχειρήσεων (οι δραστηριότητες της Skyserv καθώς και των υπολοίπων εταιριών είναι πολύ περιορισμένες), οπότε το κέρδος που θα αποκομίσουν οι ιδρυτικές εταιρείες από ένα ενδεχόμενο συντονισμό στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους θα οδηγήσει σε αύξηση των εσόδων τους βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Κατά συνέπεια, πέραν από την ισχύ που θα έχει η S&L στην αγορά ενοικίασης εξοπλισμού, οι ιδρυτικές εταιρείες δύνανται να εκμεταλλευτούν τη δύναμη τους μέσω της διευκόλυνσης του συντονισμού των στρατηγικών τους αποφάσεων στην κατάντι αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους.

Η σημαντικότητα της μη ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των μητρικών εταιριών φαίνεται και στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην υπόθεση M.4760 Amadeus/Sabre/JV (Moneydirect), παρ. 25 όπου αναφέρονται τα ακόλουθα:

“The Commission has analysed closely the arrangements that will be put in place by Amadeus and Sabre to prevent anti-competitive information “spill-over” to and from the JV. The Joint Venture Agreement specifies which types of information will be shared between Moneydirect, Amadeus and Sabre. No information that is not normally available to shareholders of a JV will be disclosed by Moneydirect to its parent companies. As a general rule, information obtained and produced by the JV will be treated as confidential and will not be made available to the parent companies. Amadeus’ and Sabre’s access to information will be limited to their own respective transactions. The parties state in the Joint Venture Agreement that they consider it paramount to keep confidential pricing and transaction information of the JV’s customers. The only persons from the parent companies that will be granted

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

access to detailed information about customer' payment transactions will be employees formally seconded to the JV that do not have any sales or managing function within Amadeus or Sabre."

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να σημειώσει ότι η συγκέντρωση ενδεχομένως να διευκολύνει τις ιδρυτικές εταιρείες να συμφωνήσουν τους όρους συντονισμού τους στην αγορά επόμενου σταδίου, ήτοι στην παροχή υπηρεσιών εδάφους.

Όσον αφορά τα μη συντονισμένα αποτελέσματα, η Επιτροπή σημείωσε τα ακόλουθα:

Αναφορικά με την υπό εξέταση πράξη, η S&L ενδεχομένως να αποκλείει τους δυνητικούς ανταγωνιστές στην κάθετη επηρεαζόμενη αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους.

Όπως δήλωσαν οι συμμετέχουσες εταιρείες, η S&L θα δραστηριοποιείται στις αγορές παροχής υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε άτομα με αναπηρία και/ή μειωμένη κινητικότητα στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού στους δύο αερολιμένες και στην ενοικίαση μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών. Οι υπόλοιπες υπηρεσίες επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών θα παραμείνουν ξεχωριστές δραστηριότητες του κάθε εμπλεκόμενου μέρους της συγκέντρωσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, πελάτες των μερών για τις υπηρεσίες καθαρισμού είναι οι αεροπορικές εταιρείες οι οποίες πραγματοποιούν πτήσεις από και προς τα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου και χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες αυτές πριν από την αναχώρησή τους από τα εν λόγω αεροδρόμια.

Η Επιτροπή σημείωσε ότι η S&L ενδέχεται να επιλέξει να μη συναλλάσσεται με τους δυνητικούς ανταγωνιστές της στην κάθετα επηρεαζόμενη αγορά. Η S&L ενδέχεται να αποφασίσει να περιορίσει την ενοικίαση του εξοπλισμού ή/και να αυξήσει τις τιμές που θα χρεώνει σε δυνητικούς ανταγωνιστές στην κάθετα επηρεαζόμενη αγορά ή/και να καταστήσει με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τους όρους ενοικίασης λιγότερο ευνοϊκούς από εκείνους που ίσχυαν για τις ίδιες τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις.

Επιπρόσθετα, λόγω της μη ύπαρξης μεγάλων ανταγωνιστών, στο παρόν στάδιο, των ιδρυτικών εταιρειών στη S&L, στην κάθετη επηρεαζόμενη αγορά, δεν δύναται να εφαρμοστούν αντισταθμιστικές στρατηγικές αντιπάλων επιχειρήσεων, που θα μείωναν ουσιαστικά την προαναφερόμενη δυνατότητα της S&L να περιορίζει την ενοικίαση εξοπλισμού.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Η Επιτροπή σημείωσε ότι είναι πιθανό η S&L να έχει κίνητρο αποκλεισμού δυνητικών ανταγωνιστών στην αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας, καθώς ο εν λόγω αποκλεισμός θα είναι επικερδής στις αγορές αυτές, αφού θα διασφαλίζονται τα κέρδη των ιδρυτικών εταιρειών που είναι οι μέτοχοι της.

Η παρούσα πράξη συγκέντρωσης δύναται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στον ανταγωνισμό λόγω αποκλεισμού δυνητικών ανταγωνιστών στην επόμενη οικονομική βαθμίδα, από την πρόσβαση εξοπλισμού για επίγεια εξυπηρέτηση αεροσκαφών π.χ. με αύξηση του κόστους των δυνητικών ανταγωνιστών στην αγορά αυτή.

Ως εκ των ανωτέρω, η Επιτροπή θεώρησε ότι στην προκείμενη περίπτωση, για να μην αποκλείει η S&L τους δυνητικούς ανταγωνιστές των ιδρυτικών εταιρειών στην κάθετη επηρεαζόμενη αγορά, από την πρόσβαση σε εισροές, εν προκειμένω την αγορά ενοικίασης εξοπλισμού για επίγεια εξυπηρέτηση αεροσκαφών, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι θα τους ενοικιάζει τον εν λόγω εξοπλισμό και θα συναλλάσσεται με τους δυνητικούς ανταγωνιστές των ιδρυτικών εταιρειών υπό τους ίδιους όρους με τους οποίους θα συναλλάσσεται με τις ίδιες, πλην όμως με αυτό τον τρόπο προκύπτει πως θα γνωρίζει τις προθέσεις των ανταγωνιστών της. Σημαντικό στοιχείο όμως είναι να διασφαλιστεί η κοστοστρέφεια των χρεώσεων της και όχι μόνο η δέσμευση ότι θα συναλλάσσεται με τρίτους με τους ίδιους όρους, όπως τους Μετόχους της, γιατί θα δύναται να χρεώνει ψηλές τιμές για όλους, ενώ οι Μέτοχοι της θα κερδίζουν έτσι και αλλιώς από τη μετοχική συμμετοχή τους στην εταιρεία.

Στην προκείμενη περίπτωση δεν τίθεται θέμα αποκλεισμού ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες καθότι η Επιτροπή δεν έχει εις γνώση της άλλες επιχειρήσεις που πρόκειται να ενοικιάζουν εξοπλισμό παροχής υπηρεσιών εδάφους. Τέτοια αποτελέσματα θα υπήρχαν εάν οι ιδρυτικές εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνται σε κάθετο επίπεδο υποχρεώνονταν να μην ενοικιάζουν εξοπλισμό από ανταγωνιστή της S&L. Παρόλα αυτά θα πρέπει οι συμφωνίες ενοικίασης εξοπλισμού να μην παρέχουν ρήτρες αποκλειστικότητας.

Όσον αφορά τα άλλα μη συντονισμένα αποτελέσματα, σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές για μη οριζόντιες συγκεντρώσεις, οι ανταγωνιστές μπορεί να βρεθούν σε μειονεκτική θέση όταν υπάρχει πρόσβαση της νέας οντότητας σε ευαίσθητες και εμπιστευτικές πληροφορίες που αφορούν τους ανταγωνιστές επόμενης ή προηγούμενης βαθμίδας και με αυτό τον τρόπο να αποθαρρύνεται η νέα είσοδος ή η επέκταση των δραστηριοτήτων των ανταγωνιστές σε αυτές τις βαθμίδες της αγοράς.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Μέσω της κάθετης ολοκλήρωσης, η S&L ενδέχεται να αποκτήσει πρόσβαση σε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες δυνητικών ανταγωνιστών των ιδρυτικών εταιρειών στην αγορά επόμενης βαθμίδας.

Για δραστηριοποίηση στην αγορά επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών σε αερολιμένα, είναι απαραίτητη η πρόσβαση σε σχετικό εξοπλισμό και η S&L θα κατέχει δεσπύζουσα θέση στην αγορά αυτή, αφού θα είναι η μόνη εταιρεία που θα ενοικιάζει τέτοιο εξοπλισμό. Οπότε, ένας δυνητικός ανταγωνιστής στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους θα αποταθεί στη S&L για την εν λόγω υπηρεσία, με αποτέλεσμα οι Διοικητικοί Σύμβουλοι της S&L οι οποίοι ενδεχομένως να είναι οι ίδιοι με τους Διοικητικούς Συμβούλους των ιδρυτικών εταιρειών να αποκτήσουν κρίσιμες πληροφορίες, όπως είναι για παράδειγμα η ζήτηση που αντιμετωπίζουν ή και το πελατολόγιο τους και η προσδοκώμενη μελλοντική ζήτηση, θέτοντας έτσι τους δυνητικούς ανταγωνιστές τους σε ανταγωνιστικά μειονεκτική θέση, αποθαρρύνοντας με τον τρόπο αυτό την είσοδο ή την επέκταση στην αγορά επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών σε αερολιμένα, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά τον ανταγωνισμό.

Γειτονικά Επηρεαζόμενες αγορές

Εφαρμόζοντας το άρθρο 19 του Νόμου και αξιολογώντας τις Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων¹⁷ (στο εξής «Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων»), σημειώνονται τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές για μη οριζόντιες συγκεντρώσεις, στα «Συντονισμένα αποτελέσματα: αποκλεισμός από την αγορά»:

«119.Οι συγκεντρώσεις εταιριών ετερογενών δραστηριοτήτων ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να διευκολύνουν τον επιζήμιο για τον ανταγωνισμό συντονισμό στις αγορές, ακόμη και απουσία συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής κατά την έννοια του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ. Το πλαίσιο που περιγράφεται στο τμήμα IV της ανακοίνωσης για τις οριζόντιες συγκεντρώσεις ισχύει επίσης στην προκειμένη περίπτωση. Ειδικότερα, συντονισμός είναι πιθανότερο να ανακύψει σε αγορές στις οποίες είναι μάλλον εύκολο να προσδιορισθούν οι όροι συντονισμού και στις οποίες ο εν λόγω συντονισμός είναι βιώσιμος.

¹⁷Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων(2008/С 265/07).

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

120. Ένας τρόπος με τον οποίο μια συγκέντρωση εταιριών ετερογενών δραστηριοτήτων ενδέχεται να επηρεάσει το ενδεχόμενο συντονισμένου αποτελέσματος σε μια δεδομένη αγορά είναι η μείωση του αριθμού των αποτελεσματικών ανταγωνιστών σε τέτοιο βαθμό ώστε ο σιωπηρός συντονισμός να καθίσταται πραγματικό ενδεχόμενο. Επίσης, όταν οι ανταγωνιστές δεν αποκλείονται από την αγορά, ενδέχεται να περιέλθουν σε πιο ευάλωτη θέση. Ως εκ τούτου, οι ανταγωνιστές που τίθενται εκτός αγοράς ενδέχεται να επιλέξουν να μην αμφισβητήσουν την κατάσταση του συντονισμού και να προτιμήσουν να ζουν υπό την προστασία των αυξημένων τιμών.

121. Επιπλέον, μια συγκέντρωση εταιριών ετερογενών δραστηριοτήτων ενδέχεται να αυξήσει την έκταση και τη σημασία του ανταγωνισμού σε πολλαπλές αγορές. Η ανταγωνιστική αλληλεπίδραση σε περισσότερες αγορές ενδέχεται να αυξήσει το πεδίο και την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών πειθαρχίας, διασφαλίζοντας την τήρηση των όρων συντονισμού.»

Η Επιτροπή εξέτασε το ενδεχόμενο να προκύψουν αποτελέσματα συντονισμένης συμπεριφοράς υπό το πρίσμα ορισμένων παραγόντων¹⁸ και σημείωσε τα ακόλουθα:

Στην προκειμένη περίπτωση, οι ιδρυτικές εταιρείες και η S&L ασκούν δραστηριότητες σε σημαντικό βαθμό σε γειτονική αγορά από την αγορά στην οποία θα δραστηριοποιείται η S&L, ήτοι την αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους και τις υποαγορές αυτής.

Η Επιτροπή έκρινε σκόπιμο να σημειώσει ότι η συγκέντρωση ενδεχομένως να διευκολύνει τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να συμφωνήσουν τους όρους συντονισμού τους στη γειτονική αγορά, αφού οι Διοικητικοί Σύμβουλοι των ιδρυτικών εταιριών δύνανται να είναι στο Διοικητικό Συμβούλιο της S&L και θα παρακάθονται σε συνεδριάσεις όλοι μαζί δημιουργώντας μια πλατφόρμα παροχής ευκαιρίας συνεννόησης.

Σημειώνεται ότι στην εν λόγω αγορά, εκτός από τις ιδρυτικές εταιρείες δραστηριοποιούνται και άλλοι πάροχοι υπηρεσιών επίγεια εξυπηρέτησης αεροσκαφών. Οι αερογραμμές έχουν την επιλογή να ζητήσουν προσφορές από οποιαδήποτε εταιρεία επιλέξουν.

Σύμφωνα με τις συμμετέχουσες, δεν τίθεται θέμα διευκόλυνσης των επιχειρήσεων που εμπλέκονται στην συγκέντρωση να συμφωνούν τους όρους συντονισμού τους

¹⁸ Βλ. παρ. 24-38 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

στην γειτονικά επηρεαζόμενη αγορά ούτε και να προβαίνουν σε αποκλεισμό των δυνητικών τους ανταγωνιστών, εφόσον τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής αναλαμβάνουν υποχρέωση εχεμύθειας, όπως αναφέρεται στην Τροποποιημένη Συμφωνίας Μετόχων.

Η Επιτροπή τόνισε ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί η εφαρμογή της συγκεκριμένης πρόνοιας της Τροποποιημένης Συμφωνίας.

Κατά συνέπεια πέραν από την ισχύ της S&L στην αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών, οι ιδρυτικές εταιρείες δύνανται να εκμεταλλευτούν τη δύναμη τους μέσω της διευκόλυνσης του συντονισμού των στρατηγικών τους αποφάσεων στην γειτονική αγορά υπηρεσιών εδάφους και των υπο-αγορών αυτής.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κατέληξε ότι η συγκέντρωση ενδεχομένως να διευκολύνει τις ιδρυτικές εταιρείες να συμφωνήσουν τους όρους συντονισμού τους στη γειτονική αγορά υπηρεσιών εδάφους και των υπο-αγορών αυτής.

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές για μη οριζόντιες συγκεντρώσεις, στα «Μη συντονισμένα αποτελέσματα: αποκλεισμός από την αγορά»:

«93. Το κύριο πρόβλημα στο πλαίσιο των συγκεντρώσεων εταιριών ετερογενών δραστηριοτήτων αφορά τον αποκλεισμό από την αγορά. Ο συνδυασμός προϊόντων σε συναφείς αγορές ενδέχεται να παράσχει στην συγχωνευθείσα επιχείρηση την ικανότητα και το κίνητρο να χρησιμοποιήσει την ισχυρή θέση που κατέχει σε μια αγορά ⁽⁸⁴⁾ σε μια άλλη αγορά μέσω ρητρών συνδεδεμένης ή ομαδικής πώλησης ή άλλων πρακτικών αποκλεισμού ⁽⁸⁵⁾ («μεταμόχλευση δύναμης σε άλλη αγορά»). Οι δεσμεύσεις και οι ομαδικές πωλήσεις είναι αφεαυτές συνηθισμένες πρακτικές που συχνά δεν έχουν καμία δυσμενή επίπτωση στον ανταγωνισμό. Οι εταιρείες εφαρμόζουν συνδεδεμένες και ομαδικές πωλήσεις προκειμένου να παράσχουν στους πελάτες τους καλύτερα προϊόντα ή προσφορές αποδοτικές από άποψη κόστους. Παρ' όλα αυτά, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εν λόγω πρακτικές ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της ικανότητας ή του κινήτρου των πραγματικών ή δυνητικών ανταγωνιστών να ασκήσουν ανταγωνισμό. Το γεγονός αυτό ενδέχεται να μειώσει τις ανταγωνιστικές πιέσεις στην συγχωνευθείσα επιχείρηση, επιτρέποντάς της να αυξήσει τις τιμές της.

94. Κατά την αξιολόγηση της πιθανότητας ενός τέτοιου σεναρίου, η Επιτροπή εξετάζει, πρώτον, κατά πόσον η συγχωνευθείσα επιχείρηση έχει την ικανότητα να αποκλείσει τους ανταγωνιστές της· δεύτερον, κατά πόσον έχει οικονομικό κίνητρο

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

να πράξει κάτι τέτοιο· και τρίτον, κατά πόσον μια στρατηγική δημιουργίας εμποδίων εισόδου στην αγορά θα έχει σημαντικό επιζήμιο αντίκτυπο στον ανταγωνισμό, προκαλώντας ζημία στους καταναλωτές⁽⁸⁶⁾. Στην πράξη, οι παράγοντες αυτοί εξετάζονται συχνά μαζί, καθώς διαπλέκονται στενά μεταξύ τους.»

Η Επιτροπή εξέτασε το ενδεχόμενο να προκύψουν αποτελέσματα μη συντονισμένης συμπεριφοράς υπό το πρίσμα ορισμένων παραγόντων¹⁹ και σημείωσε ότι δεν φαίνεται να υπάρχει πιθανότητα να προκύψουν μη συντονισμένα αποτελέσματα, αφού οι ίδιες οι ιδρυτικές εταιρείες θα συνεχίσουν να παρέχουν ανεξάρτητα όλες τις υπηρεσίες που παρέχουν πριν τη συγκέντρωση και θα ενοικιάζουν εξοπλισμό από την S&L. Ως εκ τούτου, δεν φαίνεται να προκύπτει ζήτημα ομαδικών ή δεσμευμένων πωλήσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Επιτροπή κατέληξε ότι δεν φαίνεται να προκύπτει οποιαδήποτε μείωση του ανταγωνισμού ως μη συντονισμένο αποτέλεσμα των ετερογενών δραστηριοτήτων που θα προσφέρει η S&L λόγω των ανταγωνιστικών υπηρεσιών που προσφέρουν οι ιδρυτικές της εταιρείες.

IV. ΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ

A. Έννοια της συγκέντρωσης

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου:

«6-(1)(α) Τηρουμένων των διατάξεων των εδαφίων (2) έως (4), συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται, όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου-

(i) Από τη συγχώνευση δύο ή περισσότερων προηγουμένως ανεξάρτητων επιχειρήσεων ή τμημάτων επιχειρήσεων, ή

(ii) την απόκτηση από ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση, ή από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, άμεσα ή έμμεσα, με αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο, του ελέγχου του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.»

Με δεδομένο ότι, ο Νόμος εφαρμόζεται μόνο επί των συναλλαγών και/ή πράξεων που επιφέρουν μόνιμες αλλαγές στη δομή των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων, θα πρέπει να εκτιμηθεί κατά πόσο η γνωστοποιηθείσα πράξη εμπίπτει στην έννοια της

¹⁹ Βλ. παρ. 24-38 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

συγκέντρωσης, ως η έννοια αυτή καθορίζεται στο άρθρο 6 του Νόμου. Αυτό γίνεται υπό την προϋπόθεση ότι, πληρούνται τα κριτήρια που τίθενται στο άρθρο 3 του Νόμου και ως εκ τούτου, εμπίπτει εντός του πεδίου εφαρμογής του Νόμου.

Η υπό εξέταση πράξη συγκέντρωσης θα πραγματοποιηθεί με τη μεταβίβαση των εν λόγω τμημάτων / περιουσιακών στοιχείων, ως προαναφέρεται στην S&L, με βάση τις πρόνοιες της Τροποποιητικής Συμφωνίας Μετόχων (στο εξής η «Συναλλαγή»).

Η αρχική Συμφωνία Μετόχων ημερομηνίας 16 Φεβρουαρίου 2009 εξετάστηκε στην απόφαση της Επιτροπής με αρ. 40/2011²⁰, η οποία πληρούσε την έννοια της συγκέντρωσης στη βάση της ισχύουσας τότε νομοθεσίας περί εξέτασης των συγκεντρώσεων.

Η δομή ιδιοκτησίας της S&L παραμένει ως έχει, όπως τέθηκε με την Αρχική Συμφωνία Μετοχών τον Φεβρουάριο του 2009 και παρουσιάζεται στον πιο κάτω πίνακα.

Εταιρεία/Μέτοχος	Δομή Ιδιοκτησίας	Έλεγχος (δικαιώματα ψήφου)
LGS	50%	50%
SWISSPORT	50%	50%

Σύμφωνα με την Αρχική Συμφωνία Μετόχων, υπάρχουν αρκετά θέματα για τα οποία χρειάζεται η θετική ψήφος τουλάχιστον των 75% των δικαιωμάτων ψήφου των παρόντων και ψηφίζοντων μετόχων (Επιφυλασσόμενα Θέματα – Reserved Matters). Διευκρινίζεται περαιτέρω ότι με βάση την Αρχική Συμφωνία Μετόχων η απαιτούμενη απαρτία για τη διεξαγωγή των εργασιών οποιασδήποτε έκτακτης γενικής συνέλευσης των μετόχων είναι τουλάχιστον 51% των δικαιωμάτων ψήφου όλων των συνήθων μετοχών (ordinary shares) στο εκδομένο μετοχικό κεφάλαιο της S&L. Περαιτέρω, στην Αρχική Συμφωνία Μετόχων περιγράφονται συγκεκριμένα επιφυλασσόμενα θέματα του Διοικητικού Συμβουλίου τα οποία απαιτούν την ομόφωνη έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου και αφορούν θέματα στρατηγικής σημασίας όπως η έγκριση του προϋπολογισμού και του επιχειρηματικού σχεδίου της εταιρείας.

Ως έχει προαναφερθεί, η Κοινή Επιχείρηση έχει ήδη λάβει έγκριση από την Επιτροπή για παροχή υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε άτομα με αναπηρία. Η εν λόγω

²⁰Κοινοποίηση συγκέντρωσης μεταξύ των εταιρειών Swissport Cyprus Ltd και LGS Handling Ltd για τη δημιουργία της κοινής επιχείρησης S&L Airport Services Ltd, αρ. φακ. 8.13.010.14.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

έγκριση είχε δοθεί στη βάση συγκεκριμένων δεσμεύσεων οι οποίες δύνανται να ληφθούν υπόψη για τους σκοπούς της παρούσας κοινοποίησης:

(α) Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της S&L δεν μετέχουν στις Swissport και LGS.

(β) Ο Γενικός Διευθυντής και Οικονομικός Διευθυντής της S&L δεν απασχολούνται στις Swissport ή LGS.

(γ) Υπογραφή της Συμφωνίας Εμπιστευτικότητας από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς επίσης και από τον Γενικό Διευθυντή και Οικονομικό Διευθυντή, η οποία θα έχει ως ακολούθως:

“IT IS HEREBY AGREED AS FOLLOWS:

a) The General Manager and Economic Manager and Members of the Board agree and undertake that in the event that any information and/or action and/or decision of any of the shareholding Companies comes to his knowledge in the course of his employment and relates to the activities in the field of passengers; ground handling services or clients or the business or other affairs of any Shareholding company (confidential information) shall not be disclosed to any third person, including, without limitation, any of the other Shareholding Company.

b) The General Manager and Economic Manager and Members of the Board agree and undertake that he shall keep confidential, during his employment and at all times after termination thereof, any confidential information and shall not be used or disclosed to any third party, including, without limitation, the other Shareholding Company.

c) It is hereby agreed and acknowledged that the General Manager and Economic Manager and Members of the Board are not bound to disclose and treat as confidential as provided for in the present agreement any confidential information and/or action and/or decision of the Shareholding Companies that he is obliged by law to disclose and/or which is public knowledge.”

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, η S&L πληροί μόνιμα όλες τις λειτουργίες μιας αυτόνομης οικονομικής μονάδας, λειτουργεί σε μόνιμη βάση και θα συναλλάσσεται τόσο με τα Μέρη σε καθαρά εμπορική βάση όσο και με τρίτες εταιρείες παρόχους υπηρεσιών εδάφους για την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών. Τα Μέρη προβλέπουν ότι σημαντικό μέρος του μελλοντικού κύκλου εργασιών της S&L θα αντλείται από συμβάσεις με τρίτες εταιρείες παρόχους υπηρεσιών εδάφους.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Η Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τα προαναφερθέντα πραγματικά στοιχεία και γεγονότα που περιβάλλουν την υπό εξέταση πράξη συγκέντρωσης και αφού προέβη στην αξιολόγηση τους με βάση την έννοια της συγκέντρωσης, όπως προσδιορίζεται στο πιο πάνω άρθρο, κατέληξε ότι η υπό εξέταση πράξη συνιστά συγκέντρωση υπό την έννοια του άρθρου 6(1)(α)(i) του Νόμου, καθότι έχει ως τελικό αποτέλεσμα την απόκτηση από μέρος της S&L τμημάτων επιχείρησης των Swissport και LGS που δραστηριοποιούνται στην αγορά καθαρισμού αεροσκαφών και ενοικίαση μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, οι οποίες αποτελούν μέρος της ευρύτερης αγοράς επίγειας εξυπηρέτησης.

B. Έννοια της συγκέντρωσης μείζονος σημασίας

Η προτεινόμενη συγκέντρωση αποτελεί μια «συγκέντρωση επιχειρήσεων» μείζονος σημασίας, όπως αυτή ορίζεται από τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 3 του Νόμου καθότι:

(α) Ο συνολικός κύκλος εργασιών των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων υπερβαίνει τα €3.500.000, για την κάθε μία. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, για το έτος 2021, ο συνολικός κύκλος εργασιών της LGS ανήλθε περίπου στα €[.....] και της Swissport στα €[.....]. Ο συνολικός κύκλος εργασιών της S&L για το 2020 ανήλθε στα €[.....]²¹.

(β) Στην παρούσα πράξη συγκέντρωσης, τόσο η Swissport όσο και η LGS, αλλά και η S&L, δραστηριοποιούνται εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και οι τρεις εταιρείες ασχολούνται με την παροχή υπηρεσιών εδάφους στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου. Γι' αυτό το λόγο, οι προαναφερθέντες κύκλοι εργασιών είναι οι ίδιοι.

Ο κύκλος εργασιών της που αφορά το Τμήμα Καθαρισμού Αεροσκαφών της LGS για το έτος 2021 ανήλθε περίπου στις €[.....] και της Swissport στο €[.....]. Οι δραστηριότητες που αφορούν στη διαχείριση εξοπλισμού / μηχανημάτων εξυπηρέτησης αεροσκαφών έχουν σήμερα μηδενικό κύκλο εργασιών για τις ιδρυτικές εταιρείες, οι οποίες τα χρησιμοποιούν για ίδια χρήση²².

²¹Οι οικονομικές καταστάσεις για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2021 δεν είναι διαθέσιμες επί του παρόντος συνεπώς ο κύκλος εργασιών που αναφέρεται για την S&L αφορά το έτος 2020.

²² Η συναλλαγή αφορά μόνο τη μεταβίβαση των μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών ([.....]).

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Σύμφωνα και με την Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004²³ και το Νόμο, όταν μια επιχείρηση που συμμετέχει σε μια συγκέντρωση ανήκει σε όμιλο επιχειρήσεων, τότε δεν λαμβάνεται υπόψη μόνο ο κύκλος εργασιών της συγκεκριμένης επιχείρησης, αλλά ο Κανονισμός συγκεντρώσεων και ο Νόμος επιτάσσει να λαμβάνεται υπόψη και ο κύκλος εργασιών των επιχειρήσεων εκείνων με τις οποίες η συμμετέχουσα επιχείρηση διατηρεί δεσμούς που συνίστανται στα δικαιώματα ή τις εξουσίες που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι του Νόμου (άρθρο 5 παράγραφος 4 του Κανονισμού), προκειμένου να εξετασθεί κατά πόσον καλύπτονται τα κατώτατα όρια που καθορίζονται στο άρθρο 3 (Ι) του Κανονισμού συγκεντρώσεων.

Γι' αυτό το λόγο και επειδή η S&L αποτελεί θυγατρική των Swissport και της LGS με μετοχικό κεφάλαιο 50% έκαστη, λαμβάνεται υπόψη και ο κύκλος εργασιών των μητρικών της επιχειρήσεων.

V. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

Η Επιτροπή προχώρησε στην συνέχεια στην αξιολόγηση της υπό αναφορά συγκέντρωσης ως προς τη συμβατότητά της με την ανταγωνιστική αγορά. Για το σκοπό αυτό, ορίζονται στη συνέχεια οι σχετικές αγορές στη βάση του Παραρτήματος Ι του Νόμου.

A. Σχετική αγορά

Η σχετική αγορά διακρίνεται σε αγορά του σχετικού προϊόντος/υπηρεσίας και σχετική γεωγραφική αγορά.

3. Αγορά προϊόντων/ υπηρεσιών

Σύμφωνα με τον ορισμό του Παραρτήματος Ι του Νόμου:

«η αγορά των σχετικών προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων εκείνων ή και υπηρεσιών που θεωρούνται εναλλάξιμα (ή υποκατάστατα) από τον καταναλωτή, λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους».

Οι ιδρυτικές εταιρείες και η S&L, καθώς και ο Στόχος στην παρούσα πράξη, δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών εδάφους σε αεροδρόμια.

²³Κωδικοποιημένη ανακοίνωση της Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Σύμφωνα με το άρθρο 65 του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου του 2002 (Ν.213(Ι)/2002) οι υπηρεσίες εδάφους περιλαμβάνουν:

- (α) τις διοικητικές υπηρεσίες εδάφους και την εποπτεία υπηρεσιών εδάφους,
- (β) την εξυπηρέτηση των επιβατών,
- (γ) την διεκπεραίωση των αποσκευών,
- (δ) την διεκπεραίωση του φορτίου,
- (ε) τις υπηρεσίες πίστας,
- (στ) τον καθαρισμό και την τακτοποίηση του αεροσκάφους,
- (ζ) τις μεταφορές επί του εδάφους
- (η) τον ανεφοδιασμό με καύσιμα και λιπαντικά,
- (θ) την συντήρηση του αεροσκάφους,
- (ι) τις υπηρεσίες πτήσεως και την διοίκηση του πληρώματος,
- (ια) την τροφοδοσία.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, η Swissport δραστηριοποιείται στα αεροδρόμια της Λάρνακας και Πάφου και παρέχει τις ακόλουθες υπηρεσίες εδάφους:

- (α) διοικητικές υπηρεσίες εδάφους και εποπτεία υπηρεσιών εδάφους,
- (β) υπηρεσίες εξυπηρέτησης επιβατών,
- (γ) διεκπεραίωση αποσκευών,
- (δ) διεκπεραίωση φορτίου,
- (ε) υπηρεσίες πίστας,
- (στ) καθαρισμό και τακτοποίηση αεροσκάφους,
- (ζ) μεταφορές επί του εδάφους.

Η LGS, η οποία ανταγωνίζεται την Swissport στα ίδια αεροδρόμια παρέχει επίσης υπηρεσίες εδάφους (ground handling services) και συγκεκριμένα:

- (α) διοικητικές υπηρεσίες εδάφους και εποπτεία υπηρεσιών εδάφους,
- (β) υπηρεσίες εξυπηρέτησης επιβατών,
- (γ) διεκπεραίωση αποσκευών,
- (δ) διεκπεραίωση φορτίου,
- (ε) υπηρεσίες πίστας,

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

(στ) καθαρισμό και τακτοποίηση αεροσκάφους,

(ζ) μεταφορές επί του εδάφους.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, η κοινή επιχείρηση S&L δραστηριοποιείται ήδη στον τομέα παροχής υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε άτομα με αναπηρία και/ή μειωμένη κινητικότητα στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου.

Τα Μέρη διευκρινίζουν ότι το Τμήμα Καθαρισμού Αεροσκαφών είναι υπεύθυνο για (α) τον καθαρισμό του εσωτερικού της καμπίνας του αεροσκάφους (καμπίνα επιβατών, πιλοτήριο, αποχωρητήρια), (β) την παροχή και αποθήκευση κατάλληλου εξοπλισμού καμπίνας και (γ) αναλαμβάνει επίσης καθήκοντα καθαρισμού βάσει οδηγιών, όπως ο εξωτερικός καθαρισμός του αεροσκάφους.

Με βάση το άρθρο 65(7) του περί Πολιτικής Αεροπορίας Νόμου του 2012, ο καθαρισμός και η τακτοποίηση του αεροσκάφους (άρ. 65(1)(στ)) περιλαμβάνουν:

(α) τον εξωτερικό και εσωτερικό καθαρισμό του αεροσκάφους, τον καθαρισμό και την τακτοποίηση των χωρών υγιεινής και της παροχής ύδατος,

(β) την ψύχρανση και θέρμανση του θαλάμου, τον εκχιονισμό και την αποπάτηση του αεροσκάφους,

(γ) την αναδιαρρύθμιση του θαλάμου με κατάλληλο εξοπλισμό, την αποθήκευση του εξοπλισμού αυτού.

Σημειώνεται ότι για σκοπούς της παρούσας κοινοποίησης το τμήμα καθαρισμού αεροσκαφών και οι υπηρεσίες που θα μεταβιβαστούν και θα προσφέρονται από την S&L αφορούν τα σημεία (α) και (γ) ανωτέρω. Οι υπηρεσίες που περιγράφονται στο σημείο (β) παρέχονται από άλλες εταιρείες υπηρεσιών εδάφους και δεν αφορούν καθ' αυτό τον καθαρισμό του αεροσκάφους.

Με την ολοκλήρωση αυτής της συναλλαγής και τη μεταβίβαση των τμημάτων καθαρισμού αεροσκαφών στην εταιρεία S&L, οι ιδρυτικές εταιρείες δεν θα διεξάγουν από μόνες τους πλέον οποιοσδήποτε δραστηριότητες καθαρισμού αεροσκαφών, αλλά θα αγοράζουν τις εν λόγω υπηρεσίες από την S&L. Επιπρόσθετα, θα ενοικιάζουν με εμπορικούς όρους από την S&L τα Μηχανήματα Επίγειας Εξυπηρέτησης Αεροσκαφών. Οι ιδρυτικές εταιρείες θα εξακολουθούν να παρέχουν ανεξάρτητα όλες τις υπόλοιπες υπηρεσίες επίγειας εξυπηρέτησης (ground handling services).

Όσον αφορά τα Μηχανήματα Επίγειας Εξυπηρέτησης Αεροσκαφών (Ground Support Equipment), διευκρινίζεται στην κοινοποίηση ότι το τμήμα της κάθε ιδρυτικής

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

εταιρείας που αφορά τη διαχείριση των εν λόγω μηχανημάτων, το οποίο είναι υπεύθυνο για τη σωστή λειτουργία του εξοπλισμού που χρησιμοποιούνται για σκοπούς παροχής υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης, σύμφωνα με τους κανονισμούς και τα διεθνή εταιρικά πρότυπα, δεν μεταφέρεται στην ολότητα του προς την S&L. Με την ολοκλήρωση της παρούσας συναλλαγής θα μεταφερθούν στην S&L μόνο τα Μηχανήματα Επίγειας Εξυπηρέτησης Αεροσκαφών, δηλαδή όλα τα μηχανήματα και ο ειδικός εξοπλισμός επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών (λεωφορεία, pushback, waterunit, toiletunit, conveyorbelts, loaders), τα οποία η S&L θα τα ενοικιάζει σε εταιρείες/παρόχους υπηρεσιών εδάφους (όπως μεταξύ άλλων είναι οι ιδρυτικές εταιρείες).

Με την ολοκλήρωση της παρούσας πράξης, η S&L θα παρέχει (i) υπηρεσίες και εξοπλισμό καθαρισμού αεροσκαφών, (ii) τα μηχανήματα επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών (Ground Support Equipment) (δηλ. τον ειδικό εξοπλισμό ο οποίος χρησιμοποιείται για την παροχή των υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών), τον οποίο εξοπλισμό ενδέχεται να ενοικιάζει σε τρίτους και (iii) παροχή υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε άτομα με αναπηρία και/ή μειωμένη κινητικότητα.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή νομολογία, σε ορισμένες περιπτώσεις έχει γίνει διαχωρισμός της αγοράς παροχής υπηρεσιών εδάφους σε υπο-αγορές στη βάση ορισμένων κριτηρίων π.χ. αγορά εξυπηρέτησης επιβατών, διεκπεραίωση αποσκευών και υπηρεσίες πίστας (ramp, passenger and baggage handling) και αγορά διεκπεραίωσης φορτίου (cargo handling)²⁴. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διευκρίνησε ότι ο όρος «*aircraft ground handling refers to the servicing of an aircraft while it is on the ground*» Οι υπηρεσίες περιλαμβάνουν «*a variety of airport services such as ramp services (including aircraft guiding and towing, baggage loading and unloading, freight and mail handling, refueling, de-icing, catering, lavatory drainage, water cartage, cleaning and ground power) and passenger services (including check-in counter services, gate arrival and departure services, transfer counters, customer service and airport lounges)*».²⁵

Επιπρόσθετα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε ότι «*ground handling services – ranging from passenger and baggage registration and handling to leading the aircraft on the ground as well as cleaning and refueling the aircraft – could be divided into*

²⁴Case no. COMP/ M.6671 – LBO FRANCE/ AVIAPARTNER

²⁵Case no COMP/M.6447 - IAG/ BMI

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

several distinct segments but the determination whether each segment constituted a separate relevant market was left open».²⁶

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, οι υπηρεσίες καθαρισμού και τακτοποίησης αεροσκάφους απαιτούν προσωπικό που διαθέτει την απαραίτητη εκπαίδευση και δεξιότητα για να αναλάβει τέτοιας φύσεως καθήκοντα. Πρόσθετα, απαιτείται εξειδικευμένος εξοπλισμός για τον εξωτερικό καθαρισμό και το ανάλογο ειδικά ειδικευμένο προσωπικό που να είναι σε θέση να τον χειρίζεται.

Σύμφωνα με στοιχεία της κοινοποίησης, οι υπηρεσίες καθαρισμού αεροσκαφών δεν δύναται να θεωρηθούν εναλλάξιμες με οποιεσδήποτε από τις κατηγορίες που περιγράφονται ανωτέρω, εξαιτίας (α) της εξειδίκευσης και της δεξιάτητας του προσωπικού που απαιτείται για την διεκπεραίωση των εργασιών και (β) των ειδικών μηχανημάτων που χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό των αεροσκαφών (σε αυτό συνέτεινε η πανδημία COVID-19 και η αυστηρή υποχρέωση τήρησης συγκεκριμένων υγειονομικών πρωτοκόλλων).

Οι συμμετέχουσες διευκρινίζουν ότι, παρόλο που οι εν λόγω υπηρεσίες καθαρισμού παρέχονται επί του παρόντος στους ίδιους τελικούς πελάτες (αεροπορικές εταιρείες) ως μέρος μίας ολοκληρωμένης σύμβασης μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών εδάφους και της αεροπορικής εταιρείας σύμφωνα με την οποία παρέχονται και οι υπόλοιπες υπηρεσίες εδάφους, εντούτοις εκ φύσεως δεν εξυπηρετούν τον ίδιο σκοπό με τις λοιπές υποκατηγορίες υπηρεσιών εδάφους. Συνεπώς, οι συμμετέχουσες υποστηρίζουν ότι οι υπηρεσίες καθαρισμού αεροσκαφών αποτελούν ξεχωριστή υποαγορά.

Όσον αφορά την αγορά ενοικίασης, λειτουργίας και διαχείρισης εξοπλισμού και μηχανημάτων καθαρισμού και επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, τα εμπλεκόμενα μέρη δηλώνουν πως η S&L δύναται να προσφέρει προς ενοικίαση τον εξοπλισμό σε άλλες εταιρείες παροχής υπηρεσιών εδάφους.

Σημειώνεται στην κοινοποίηση, ότι αυτή η μεταβίβαση των μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, θα μειώσει το κόστος συντήρησης των εν λόγω μηχανημάτων (εφόσον θα απαιτείται η διατήρηση μικρότερου αριθμού μηχανημάτων / εξοπλισμού για εξυπηρέτηση της αγοράς), αλλά πρόσθετα θα διευκολύνει την αύξηση του ανταγωνισμού στην αγορά παροχής υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης, εφόσον τα εν λόγω μηχανήματα και ο εξοπλισμός απαιτούν τεράστια επένδυση και ως εκ τούτου αποτελούν σημαντικό εμπόδιο για την πρόσβαση στην αγορά παροχής

²⁶Case no. COMP/ M.5440 – Lufthansa /Austrian Airlines dated 28.08.2009

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης από νέους παίκτες, ενώ στην προκειμένη θα είναι διαθέσιμα και θα προσφέρονται από την S&L για ενοικίαση / χρήση από τρίτες εταιρείες.

Η S&L θα αποκτήσει τα μηχανήματα επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, δηλαδή λεωφορεία, pushback, waterunit, toiletunit, conveyorbelts, loaders και άλλα. Η εταιρεία προτίθεται να διαθέτει τον εν λόγω εξοπλισμό προς ενοικίαση στις Ιδρυτικές εταιρείες επί ίσους όρους (at arm's length), καθώς και σε άλλες εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους, με αντίστοιχους εμπορικούς όρους ως προς τα μέρη. Σημειώνεται ότι η παροχή υπηρεσιών ενοικίασης και διαχείρισης των μηχανημάτων και γενικότερα του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται για τον καθαρισμό και επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών δεν διαχωρίζεται στο Νόμο και/ή στη νομολογία ως ξεχωριστή υπηρεσία.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, όρισε τη σχετική αγορά προϊόντος/υπηρεσιών για σκοπούς εξέτασης της παρούσας πράξης συγκέντρωσης ως την:

- III. Παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών
- IV. Ενοικίαση μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών.

4. Γεωγραφική αγορά

Σύμφωνα με τον ορισμό του Παρατήματος I του Νόμου:

«η γεωγραφική αγορά αναφοράς περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις πωλούν προϊόντα ή παρέχουν υπηρεσίες υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και η οποία μπορεί να διακριθεί από άλλες γειτονικές περιοχές, επειδή ιδίως οι διαφορετικές συνθήκες ανταγωνισμού που επικρατούν σ' αυτές είναι διαφορετικές από εκείνες που επικρατούν στις άλλες περιοχές.»

Στην προκειμένη περίπτωση, τα Μέρη εισηγούνται ότι για σκοπούς της προτεινόμενης συγκέντρωσης οι σχετικές με την παρούσα αγοράς αφορούν ολόκληρη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφού οι δραστηριότητες στην προτεινόμενη συγκέντρωση πραγματοποιούνται εξολοκλήρου στην επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας κάτω από ομογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και κάτω από το ίδιο ρυθμιστικό πλαίσιο.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Η Επιτροπή τονίζει ότι στην υπό αναφορά υπόθεση εξετάζεται η παροχή υπηρεσιών εδάφους και υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και οι υπηρεσίες ενοικίασης, λειτουργίας και διαχείρισης εξοπλισμού επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών κατά την προσγείωση τους στους χώρους αεροδρομίων και όχι γενικά η πρόσβαση ατόμων από και προς την Κύπρο.

Επίσης, ο κάθε αερολιμένας εξυπηρετεί διαφορετικό αριθμό αεροπλάνων και η ζήτηση στα δύο αεροδρόμια διαφέρει αισθητά. Ο αερολιμένας Λάρνακας χρησιμοποιείται ως κεντρικός διεθνής αερολιμένας, με την πραγματοποίηση του μεγαλύτερου αριθμού διεθνών πτήσεων από και προς την Κύπρο, ενώ ένας μικρότερος αριθμός πραγματοποιείται από την Πάφο.

Η Επιτροπή, στην απόφαση της αρ.40/2011 όρισε ως ξεχωριστές γεωγραφικές αγορές το διεθνή αερολιμένα Λάρνακας και το διεθνή αερολιμένα Πάφου με το σκεπτικό ότι ο τελικός αποδέκτης των υπηρεσιών της S&L είναι το επιβατικό κοινό στα εν λόγω αεροδρόμια. Επίσης, η S&L έχει ξεχωριστή φυσική παρουσία στα δύο αεροδρόμια. Τα μηχανήματα επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών που εξυπηρετούν τον αερολιμένα Λάρνακας δεν είναι εφικτό να εξυπηρετήσουν και τον αερολιμένα Πάφου ή τον αντίστροφο.

Βάσει των πιο πάνω, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι η υπό εξέταση συγκέντρωση αφορά τους δύο διεθνείς αερολιμένες της Κύπρου και δεν τίθεται θέμα εναλλαξιμότητας των εν λόγω αεροδρομίων, εφόσον οι προσφερόμενες υπηρεσίες στο αεροδρόμιο της Λάρνακας δεν μπορούν να θεωρηθούν εναλλάξιμες με αυτές του αεροδρομίου της Πάφου.

Η Επιτροπή με βάση τα πιο πάνω, κατέληξε ότι στην υπό εξέταση υπόθεση για όλες τις σχετικές αγορές προϊόντων/υπηρεσιών η γεωγραφική αγορά ορίζεται ως ο χώρος των αερολιμένων της Λάρνακας και της Πάφου, ξεχωριστά.

B. Επηρεαζόμενες Αγορές

Όπως έχει νομολογικά καθιερωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή²⁷, ο προσδιορισμός των ανταγωνιστικών επιδράσεων οποιασδήποτε συγκέντρωσης πρέπει να βασίζεται σε όλα τα διαρθρωτικά στοιχεία (structural elements) που σχετίζονται με τη συγκέντρωση, τα εμπλεκόμενα μέρη και τις επηρεαζόμενες αγορές.

Σύμφωνα με τον ορισμό του Παραρτήματος I του Νόμου:

²⁷ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, No IV/M.784 – Kesko / Tuco.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

«Οι επηρεαζόμενες αγορές αποτελούνται από τις αγορές των σχετικών προϊόντων ή μεμονωμένες ομάδες προϊόντων ή υπηρεσιών ως κατωτέρω μέσα στη Δημοκρατία ή οποιαδήποτε γεωγραφική περιοχή αυτής, όπου:

(α) Δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις ασχολούνται με επιχειρηματικές δραστηριότητες στην ίδια αγορά ή μεμονωμένη ομάδα προϊόντων ή υπηρεσιών (οριζόντια σχέση), η δε συγκέντρωση των δραστηριοτήτων τους οδηγεί σε συνδυασμένο μερίδιο αγοράς 15% και άνω. ή

(β) οποιαδήποτε από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις ασχολείται με επιχειρηματικές δραστηριότητες σε μια αγορά προϊόντων σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της διαδικασίας παραγωγής προϊόντων ή μεμονωμένων ομάδων προϊόντων στις αγορές των οποίων ασκεί δραστηριότητες οποιαδήποτε από τις άλλες συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις (κάθετη σχέση) και εφόσον οποιοδήποτε από τα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών ανέρχεται σε 25% ή περισσότερο, ανεξάρτητα από το εάν υφίσταται ή όχι σχέση προμηθευτή/πελάτη μεταξύ των ενδιαφερόμενων συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων.»

Οριζόντια σχέση

Στην προκείμενη περίπτωση, η S&L θα δραστηριοποιείται στην σχετική αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και στην αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου.

(α) Αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου

Οι ιδρυτικές εταιρείες ασχολούνται και οι δύο μέχρι στιγμής με την αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών, μέσα στα πλαίσια των δραστηριοτήτων τους στον τομέα παροχής υπηρεσιών εδάφους. Ως εκ τούτου, οι δραστηριότητες οι οποίες θα μεταφερθούν στην κοινή επιχείρηση έχουν οριζόντια σχέση.

Για να διαπιστωθεί κατά πόσον υφίσταται επηρεαζόμενη αγορά σε οριζόντιο επίπεδο μεταξύ των εμπλεκόμενων εταιρειών, θα πρέπει η Επιτροπή να διαπιστώσει κατά πόσον ξεπερνιέται το κατώφλι του συνδυασμένου μεριδίου αγοράς του 15%, στη βάση του Νόμου.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης ακολουθεί πίνακας αναφορικά με τους κύκλους εργασιών και τα αντίστοιχα μερίδια αγοράς στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου:

Κύκλοι εργασιών για τμήμα καθαρισμού αεροσκαφών

	Αερολιμένας Λάρνακας			Αερολιμένας Πάφου		
	Έτος 2021	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022	Έτος 2021	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022
LGS	€[.....]	€[.....]	€[.....]	€[.....]	€[.....]	€[.....]
Swissport	€[.....]	€ [.....]	€[.....]	€[.....]	€[.....]	€[.....]

Τα Μέρη διευκρινίζουν ότι οι προαναφερόμενοι κύκλοι εργασιών του Ιουλίου-Δεκεμβρίου 2022 είναι οι αναμενόμενοι κύκλοι εργασιών για τις εν λόγω υπηρεσίες. Η LGS αναμένει ότι θα αναλάβει τον Δεκέμβριο του 2022 τον καθαρισμό [.....] πτήσεων στον αερολιμένα Λάρνακας και [.....] στον αερολιμένα Πάφου.

Ακολουθεί πίνακας αναφορικά με τα μερίδια αγοράς στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου:

Μερίδια αγοράς στην αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών

	Αερολιμένας Λάρνακας		Αερολιμένας Πάφου	
	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022
L.G.S.	[50-60]%	[60-70]%	[5-10]%	[10-20]%
Swissport	[40-50]%	[10-20]%	[90-100]%	[80-90]%
SkyServe	[0-5]%	[10-20]%	[0-5]%	[0-5]%

Τα μερίδια αγοράς στην αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών υπολογίζονται στη βάση του αριθμού αεροσκαφών που καθαρίστηκαν από την κάθε μια εταιρεία για τον κάθε αερολιμένα.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που απέστειλαν τα Μέρη, μέχρι και τον Ιούνιο του 2022, η LGS και η Swissport κατείχαν το [90-100]% της αγοράς στην παροχή υπηρεσιών

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

καθαρισμού αεροσκαφών τόσο στον αερολιμένα Λάρνακας όσο και στον αερολιμένα Πάφου.

Η Skyserv Handling Services Ltd (στο εξής η «Skyserv») δραστηριοποιείται στην παροχή υπηρεσιών εδάφους στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου από το 2^ο εξάμηνο του 2022 και κατέχει [10-20]% μερίδιο αγοράς στον καθαρισμό αεροσκαφών στον αερολιμένα Λάρνακας.

Από τον Ιούλιο μέχρι τον Δεκέμβριο του 2022, η LGS και η Swissport κατείχαν συνδυασμένο μερίδιο στην αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στον αερολιμένα Λάρνακας ύψους [80-90]% και στον αερολιμένα Πάφου [90-100]%.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή σημείωσε ότι σε κάθε περίπτωση, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των εμπλεκόμενων μερών ξεπερνά το κατώφλι του 15% που ορίζει το Παράρτημα Ι του Νόμου και κατά συνέπεια δημιουργείται επηρεαζόμενη αγορά σε οριζόντιο επίπεδο στην αγορά καθαρισμού αεροσκαφών στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου.

(β) Αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, προκύπτει οριζόντια σχέση και στην αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών.

Τα Μέρη αδυνατούν να υπολογίσουν τον κύκλο εργασιών στην αγορά της ενοικίασης του εν λόγω εξοπλισμού, δεδομένου ότι τα μηχανήματα που ανήκουν στο κάθε Μέρος χρησιμοποιούνται μέχρι σήμερα για να εξυπηρετούν μόνο τις δικές τους δραστηριότητες.

Εντούτοις, η Επιτροπή σημείωσε ότι η Κοινή Επιχείρηση θα είναι η μόνη εταιρία που θα δραστηριοποιείται σε αυτή την αγορά στους δύο αερολιμένες.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή σημείωσε ότι σε κάθε περίπτωση, το συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των εμπλεκόμενων μερών ξεπερνά το κατώφλι του 15% που ορίζει το Παράρτημα Ι του Νόμου και κατά συνέπεια δημιουργείται επηρεαζόμενη αγορά σε οριζόντιο επίπεδο στην αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου.

Κάθετη σχέση

Στην προκειμένη περίπτωση και σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, η S&L προτίθεται να διαθέτει προς ενοικίαση τα μηχανήματα επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών τόσο στις LGS και Swissport, όσο και σε τρίτους που δραστηριοποιούνται στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους στους αερολιμένες

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Λάρνακας και Πάφου. Όπως αναφέρεται στη Τροποποιητική Συμφωνία Μετόχων, οι LGS και Swissport θα μεταφέρουν τα μηχανήματα και τον σχετικό εξοπλισμό τον οποίο κατέχουν για επίγεια εξυπηρέτηση αεροσκαφών στην κοινή επιχείρηση S&L.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, η κοινή επιχείρηση θα δραστηριοποιείται στις αγορές παροχής (α) υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και (β) ενοικίασης μηχανημάτων επίγεια εξυπηρέτησης αεροσκαφών, ενώ τόσο η LGS όσο και η Swissport μετά τη μεταβίβαση των τμημάτων στην L&S θα δραστηριοποιούνται μόνο στις διοικητικές υπηρεσίες εδάφους και εποπτεία υπηρεσιών εδάφους, εξυπηρέτηση επιβατών, διεκπεραίωση αποσκευών, διεκπεραίωση φορτίου, υπηρεσίες πίστας και στις μεταφορές επί του εδάφους.

Η Επιτροπή εξέτασε τη κάθετη σχέση που προκύπτει μεταξύ της δραστηριότητας της παροχής υπηρεσιών ενοικίασης και διαχείρισης εξοπλισμού και μηχανημάτων επίγεια εξυπηρέτησης αεροσκαφών και των υπηρεσιών εδάφους που προσφέρουν οι ιδρυτικές εταιρείες, καθώς θα ενοικιάζουν το σχετικό εξοπλισμό από την S&L.

Μέχρι σήμερα ο μοναδικός σκοπός του εν λόγω εξοπλισμού είναι για ιδιοχρησία από το κάθε μέρος που τον κατέχει, χωρίς να του αποδίδεται κύκλος εργασιών από τη χρήση.

Οι συμμετέχουσες απέστειλαν τα ακόλουθα στοιχεία αναφορικά με τους κύκλους εργασιών και τα αντίστοιχα μερίδια αγοράς στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου:

Συνολικοί κύκλοι εργασιών από παροχή υπηρεσιών εδάφους

	Αερολιμένας Λάρνακας	Αερολιμένας Πάφου
	Έτος 2021	Έτος 2021
L.G.S.	€[.....]	€[.....]
Swissport	€[.....]	€[.....]

Συνολικά μερίδια αγοράς για κάθε αεροδρόμιο στην ευρύτερη αγορά της παροχής υπηρεσιών εδάφους

	Αερολιμένας Λάρνακας		Αερολιμένας Πάφου	
	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Swissport	[40-50]%	[10-20]%	[80-90]%	[80-90]%
L.G.S.	[5-60]%	[40-50]%	[10-20]%	[0-5]%
SkyServe	[0-5]%	[30-40]%	[0-5]%	[10-20]%

Από τον Ιανουάριο μέχρι τον Ιούνιο του 2022, η LGS και η Swissport κατείχαν συνδυασμένο μερίδιο στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους στον αερολιμένα Λάρνακας ύψους [90-100]% και στον αερολιμένα Πάφου [90-100]%.

Από τον Ιούνιο μέχρι τον Δεκέμβριο του 2022, η LGS και η Swissport κατείχαν συνδυασμένο μερίδιο στην αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στον αερολιμένα Λάρνακας ύψους [60-70]% και στον αερολιμένα Πάφου [80-90]%.

Ως εκ τούτου, προκύπτει επηρεαζόμενη αγορά από την κάθετη σχέση των δραστηριοτήτων των εμπλεκόμενων μερών, καθότι τα μερίδια αγοράς ξεπερνούν το 25% που προνοεί ο Νόμος.

Γειτονική Σχέση

Οι υπηρεσίες που θα προσφέρει η S&L μετά την υλοποίηση της παρούσας πράξης, ήτοι παροχή υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε άτομα με αναπηρία και/ή μειωμένη κινητικότητα στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου και ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου έχουν γειτονική σχέση με τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι ιδρυτικές εταιρείες στην ευρύτερη αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους, καθότι έχουν τους ίδιους πελάτες, τις αεροπορικές εταιρείες.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή σημείωσε ότι σε κάθε περίπτωση, το ατομικό ή συνδυασμένο μερίδιο αγοράς των εμπλεκόμενων μερών ξεπερνά το κατώφλι του 25% που ορίζει το Παράρτημα Ι του Νόμου και κατά συνέπεια δημιουργείται επηρεαζόμενη αγορά λόγω της γειτονικής σχέσης.

Σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου και συγκεκριμένα των άρθρων 20 και 21, το κριτήριο βάσει του οποίου μια συγκέντρωση κηρύσσεται συμβατή ή ασυμβίβαστη με τις απαιτήσεις της ανταγωνιστικής αγοράς είναι η σημαντική παρακώλυση του ανταγωνισμού στην Κυπριακή Δημοκρατία ή σε σημαντικό τμήμα αυτής, ιδίως ως αποτέλεσμα της δημιουργίας ή ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσης και λαμβάνοντας υπόψη τα επιμέρους κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 19 του Νόμου.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Επομένως, η Επιτροπή προχωρεί να εξετάσει αν και κατά πόσο δημιουργούνται σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό της κοινοποιηθείσας συγκέντρωσης με την ανταγωνιστική αγορά στις επηρεαζόμενες αγορές στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου.

Κριτήρια που λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση συγκέντρωσης (άρθρο 19 του Νόμου)

Σύμφωνα με το άρθρο 19 του Νόμου κατά την αξιολόγηση μιας συγκέντρωσης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ορισμένα κριτήρια, ήτοι:

«(α) την ανάγκη διατήρησης και ανάπτυξης συνθηκών αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές με γνώμονα, μεταξύ άλλων, τη διάρθρωση των επηρεαζόμενων αγορών, άλλων αγορών στις οποίες ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις η κοινοποιούμενη συγκέντρωση και το δυνητικό ανταγωνισμό εκ μέρους επιχειρήσεων εγκατεστημένων εντός ή εκτός της Δημοκρατίας,

(β) τη θέση στην αγορά των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές με έναν από τους τρόπους που αναφέρονται στο Παράρτημα II, τη χρηματοοικονομική δύναμη όλων των εν λόγω επιχειρήσεων, τις εναλλακτικές πηγές προμήθειας των προϊόντων και των υπηρεσιών που είναι αντικείμενο εμπορίου στις επηρεαζόμενες αγορές ή/και σε άλλες αγορές στις οποίες ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις η κοινοποιούμενη συγκέντρωση και των υποκατάστατων τους, τις τάσεις της προσφοράς και της ζήτησης για όλα τα προϊόντα και τις υπηρεσίες, οποιουσδήποτε φραγμούς εισόδου στις επηρεαζόμενες αγορές ή/και στις άλλες αγορές στις οποίες ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις η κοινοποιούμενη συγκέντρωση, τα συμφέροντα των ενδιαμέσων και τελικών καταναλωτών των σχετικών προϊόντων και των σχετικών υπηρεσιών, και τη συμβολή στην τεχνική και οικονομική πρόοδο και το ενδεχόμενο η συμβολή αυτή να είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών και δεν αποτελεί εμπόδιο για τον ανταγωνισμό.»

Η ανάλυση του άρθρου 19 περιλαμβάνεται στην ανάλυση που ακολουθεί τόσο για την οριζόντια επηρεαζόμενη αγορά όσο και για τις κάθετα επηρεαζόμενες αγορές καθώς και για τις γειτονικές αγορές.

Οριζόντια επηρεαζόμενη αγορά

Εφαρμόζοντας το άρθρο 19 του Νόμου και αξιολογώντας τις Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων²⁸ (εφεξής οι «Κατευθυντήριες γραμμές για οριζόντιες συγκεντρώσεις»), σημειώνονται τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με την παράγραφο 22 των Κατευθυντήριων Γραμμών για οριζόντιες συγκεντρώσεις:

«Δύο είναι οι βασικοί τρόποι με τους οποίους οι οριζόντιες συγκεντρώσεις ενδέχεται να εμποδίσουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης:

α) καταργώντας σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις σε μία ή περισσότερες επιχειρήσεις, οι οποίες ως εκ τούτου θα έχουν αυξημένη ισχύ στην αγορά, χωρίς να καταφύγουν σε συντονισμό της συμπεριφοράς τους (επιπτώσεις μη συντονισμένης συμπεριφοράς).

β) μεταβάλλοντας τη φύση του ανταγωνισμού ούτως ώστε επιχειρήσεις που προηγουμένως δεν συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους, τώρα είναι πολύ πιθανότερο να συντονίζονται και να αυξάνουν τις τιμές ή με άλλο τρόπο να βλάπτουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Μια συγκέντρωση μπορεί επίσης να καταστήσει τον συντονισμό ευκολότερο, σταθερότερο ή αποτελεσματικότερο για τις επιχειρήσεις που συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους και πριν από τη συγκέντρωση (επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς).».

Η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να εξετάσει τα τυχόν αποτελέσματα μη συντονισμένης συμπεριφοράς υπό το πρίσμα ορισμένων παραγόντων οι οποίοι μεμονωμένα δεν είναι κατ' ανάγκη αποφασιστικοί²⁹.

Αναφορικά με την οριζόντια επηρεαζόμενη αγορά, επί του παρόντος οι ιδρυτικές εταιρείες δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου. Το πρώτο εξάμηνο του 2022, η L.G.S. και η Swissport κατέγραψαν μερίδια αγοράς [50-60]% και [40-50]% στον αερολιμένα Λάρνακας, αντίστοιχα. Ενώ την ίδια περίοδο στον αερολιμένα Πάφου κατέγραψαν μερίδια αγοράς [5-10]% και [90-100]%, αντίστοιχα. Μέχρι το πρώτο εξάμηνο του 2022 και οι δύο εταιρείες μαζί κατείχαν το σύνολο της εν λόγω αγοράς στον κάθε αερολιμένα. Το δεύτερο εξάμηνο του 2022, η L.G.S. και η Swissport κατέγραψαν μερίδια αγοράς [60-70]% και [10-20]% στον αερολιμένα Λάρνακας, αντίστοιχα. Ενώ

²⁸Κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων(2004/C 31/03).

²⁹ Βλ. παρ. 24-38 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

την ίδια περίοδο στον αερολιμένα Πάφου κατέγραψαν μερίδια αγοράς [10-20]% και [80-90]%, αντίστοιχα· δηλαδή και οι δύο μαζί το σύνολο της αγοράς.

Η προτεινόμενη πράξη θα έχει ως αποτέλεσμα την εξάλειψη των ανταγωνιστικών πιέσεων στον αερολιμένα Πάφου και η S&L θα αποκτήσει ένα υψηλό μερίδιο αγοράς ύψους [80-90]%, το οποίο θα της δώσει δεσπίζουσα θέση στην εν λόγω αγορά στον αερολιμένα Λάρνακας. Προς το παρόν, ο μοναδικός της ανταγωνιστής στον αερολιμένα Λάρνακας στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών είναι η νεοεισελθείσα στην αγορά Skyserv με μερίδιο [10-20]%.

Τα μερίδια αγοράς στην αγορά της παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών υπολογίζονται στη βάση του αριθμού αεροσκαφών που καθαρίστηκαν από την κάθε μια εταιρεία για τον κάθε αερολιμένα.

	Αερολιμένας Λάρνακας		Αερολιμένας Πάφου	
	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022	Ιανουάριος-Ιούνιος 2022	Ιούλιος-Δεκέμβριος 2022
L.G.S.	[50-60]%	[60-70]%	[0-5]%	[10-20]%
Swissport	[40-50]%	[10-20]%	[90-100]%	[80-90]%
Σύνολο	[90-100]%	[80-90]%	[90-100]%	[90-100]%

Η S&L ήδη δραστηριοποιείται στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου στην παροχή υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε άτομα με αναπηρία και/ή μειωμένη κινητικότητα. Με την εφαρμογή της προτεινόμενης πράξης, η S&L θα αποκτήσει δεσπίζουσα θέση στις επηρεαζόμενες οριζόντιες αγορές παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου.

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για οριζόντιες συγκεντρώσεις³⁰, μία συγκέντρωση έχει λιγότερες πιθανότητες να παρακωλύσει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως με τη δημιουργία ή ενίσχυση δεσπίζουσας θέσης, όταν υπάρχουν πολλές δυνατότητες υποκατάστασης μεταξύ των προϊόντων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και εκείνων που προσφέρουν οι αντίπαλοι παραγωγοί. Στην προκειμένη περίπτωση, οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις είναι άμεσοι ανταγωνιστές, στην παροχή υπηρεσιών εδάφους, την υπο-αγορά παροχής

³⁰Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/ALL/?uri=CELEX%3A52004XC0205%2802%29>

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και την ενοικίαση μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών και στους δύο αερολιμένες. Συνεπώς, η S&L μετά τη συγκέντρωση θα είναι ενδεχομένως σε θέση να παρακωλύσει σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην αγορά καθώς θα έχει μονοπωλιακή δύναμη στον αερολιμένα Πάφου και σχεδόν μονοπωλιακή στον αερολιμένα Λάρνακας, αφού το μερίδιο της είναι σχεδόν τετραπλάσιο σε σύγκριση με το μερίδιο της Skyserv, του μοναδικού της ανταγωνιστή στην επηρεαζόμενη αγορά υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών.

Μονοπωλιακή δύναμη θα έχει επίσης και στην αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου.

Συνολικοί κύκλοι εργασιών από παροχή υπηρεσιών εδάφους

	Αερολιμένας Λάρνακας	Αερολιμένας Πάφου
	Έτος 2021	Έτος 2021
L.G.S.	€[.....]	€[.....]
Swissport	€[.....]	€[.....]

Κύκλοι εργασιών για τμήμα καθαρισμού αεροσκαφών για το έτος 2021, Ιανουάριο-Ιούνιο 2022 και Ιούλιο-Δεκέμβριο 2022

	Αερολιμένας Λάρνακας			Αερολιμένας Πάφου		
	Έτος 2021	Ιούνιος 2022	Δεκέμβριος 2022	Έτος 2021	Ιούνιος 2022	Δεκέμβριος 2022
L.G.S.	€[.....]	€[.....]	€[.....]	€[.....]	€[...]	€[.....]
Swissport	€[.....]	€ [.....]	€[.....]	€[.....]	€[...]	€[.....]

Με βάση τους πιο πάνω πίνακες, οι συμμετέχουσες έχουν την θέση ότι η συνεισφορά των Τμημάτων Καθαρισμού Αεροσκαφών της κάθε εταιρείας, στον συνολικό κύκλο εργασιών εταιρειών που προέρχεται από την παροχή των λοιπών υπηρεσιών

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

εδάφους, είναι μικρή. Τα μέρη ανέφεραν στην κοινοποίηση ότι το Τμήμα Καθαρισμού Αεροσκαφών αποτελεί [.....] του συνολικού κύκλου εργασιών της L.G.S. και [.....] του συνολικού κύκλου εργασιών της Swissport.

Οι αεροπορικές εταιρείες, των οποίων τα αεροσκάφη προσγειώνονται στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου είναι οι τελικοί χρήστες των υπηρεσιών εδάφους και των υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών που παρέχουν οι συμμετέχουσες. Με την εφαρμογή της προτεινόμενης πράξης, οι υπηρεσίες καθαρισμού θα παρέχονται από την S&L. Οι αεροπορικές εταιρείες, των οποίων τα αεροσκάφη προσγειώνονται στον αερολιμένα Πάφου, σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, δεν έχουν άλλη επιλογή, παρά να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες καθαρισμού αεροσκαφών των L.G.S. και Swissport. Οι ιδρυτικές εταιρείες δραστηριοποιούνται επί του παρόντος στην εν λόγω αγορά στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2022 δραστηριοποιήθηκε στον αερολιμένα Λάρνακας μια νέα εταιρεία η Skyserv, η οποία κατέχει μικρό μερίδιο σε σχέση με το συνδυασμένο μερίδιο των ιδρυτικών εταιρειών.

Στην αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών, στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου η Κοινή Επιχείρηση θα είναι η μόνη που θα δραστηριοποιείται.

Ως εκ τούτου, η παρούσα πράξη δύναται να οδηγήσει σε πιθανή καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης της S&L με αύξηση της τιμής των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τις αεροπορικές εταιρείες ή μέσω διακριτικής μεταχείρισης στη διαχείριση των ενοικιαζόμενων μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών μεταξύ τρίτων εταιρειών και των ιδρυτικών εταιρειών.

Η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, εστιάζει την προσοχή της στα θέματα διακρίσεων και κοστοστρέφειας της τιμολογιακής πολιτικής της S&L.

Η Επιτροπή σημείωσε πως κοστοστρέφεια σημαίνει τον προσανατολισμό των τελών μιας υπηρεσίας/ενός προϊόντος στο κόστος³¹.

Οι γενικές αρχές που διέπουν τον καθορισμό του αντίτιμου πρόσβασης για βασικές διευκολύνσεις αναφέρουν ότι το αντίτιμο οφείλει να πληροί τον όρο της «μη διάκρισης». Αυτός αναλύεται σε δύο επί μέρους όρους, ότι δηλαδή το αντίτιμο οφείλει να είναι το ίδιο για όλους τους χρήστες και ότι πρέπει να αντιστοιχεί στο κόστος με το οποίο ο ίδιος ο κάτοχος αποτιμά τη χρήση της διευκόλυνσης κατά τη δική του

³¹Ο περί ρύθμισης της αγοράς ηλεκτρισμού Νόμος - Ρυθμιστική Απόφαση αρ. 04/2017.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

διαδικασία παραγωγής. Ο δεύτερος αυτός όρος, για να έχει κάποιο πρακτικό νόημα, προϋποθέτει ότι η δεσπόζουσα επιχείρηση, αφενός δεν είναι καθετοποιημένη και αφετέρου τηρεί λογιστικά στοιχεία ώστε να είναι δυνατός ο εντοπισμός και η αποτίμηση του εν λόγω κόστους. Όμως ακόμη, και αν πληρούνται όλες οι παραπάνω προϋποθέσεις, η δεσπόζουσα επιχείρηση δύναται να υπερχρεώνει τη χρήση της διευκόλυνσης στην ίδια, ώστε να καθιστά αντιοικονομική, δυσχερή ή ανέφικτη την πρόσβαση σε αυτήν άλλων μικρότερων επιχειρήσεων. Για το λόγο αυτόν, το κριτήριο της διάκρισης συμπληρώνεται με εκείνο της «αντικειμενικότητας» του αντιτίμου. Επιβάλλεται δηλαδή, το αιτούμενο αντίτιμο να είναι εύλογο, να έχει σχέση με το κόστος το οποίο υφίσταται η δεσπόζουσα επιχείρηση.³²

Όσον αφορά την πιθανότητα οι ανταγωνιστές να αυξήσουν την προσφορά τους εάν αυξηθούν οι τιμές, η Επιτροπή δεν έχει ενώπιον της στοιχεία όσον αφορά τη δυνατότητα της νεοεισερχόμενης εταιρείας να αυξήσει την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών, σε περίπτωση που η S&L αυξήσει τις τιμές της. Ούτε υπάρχουν ενώπιον της Επιτροπής στοιχεία κατά πόσο δυνητικοί ανταγωνιστές θα θέλουν να εισέλθουν στις επηρεαζόμενες αγορές σε περίπτωση αύξησης των τιμών της Κοινής Επιχείρησης.

Στην προκείμενη περίπτωση, όπως προαναφέρθηκε, η συγκέντρωση θα καταργήσει πλήρως τον ανταγωνισμό στην επηρεαζόμενη αγορά οριζόντιου επιπέδου για τον καθαρισμό των αεροσκαφών στον αερολιμένα Πάφου αφού δημιουργείται μία επιχείρηση με μονοπωλιακή θέση. Στον αερολιμένα Λάρνακας δημιουργείται δεσπόζουσα θέση στην εν λόγω επηρεαζόμενη αγορά. Ο περιορισμός αυτών των ανταγωνιστικών πιέσεων θα μπορούσε να οδηγήσει σε καταχρηστική εκμετάλλευση τόσο της μονοπωλιακής θέσης της S&L στον αερολιμένα Πάφου, όσο και της δεσπόζουσας θέσης της στον αερολιμένα Λάρνακας, όπως είτε με σημαντικές αυξήσεις των χρεώσεων των προσφερόμενων υπηρεσιών, είτε με σημαντικές μειώσεις ή με τον περιορισμό της διάθεσης σε τρίτους του εξοπλισμού και των μηχανημάτων που θα διαχειρίζεται. Το ίδιο ισχύει και για την αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών.

Ως εκ των ανωτέρω, υφίσταται σοβαρό ενδεχόμενο σημαντικής παρακώλυσης του ανταγωνισμού ως αποτέλεσμα της δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης στις δύο επηρεαζόμενες αγορές.

---

³²Ο κανόνας των Βασικών Διευκολύνσεων (Essentialfacilities) στο Ευρωπαϊκό και Εθνικό Δίκαιο του Ανταγωνισμού, Βασίλης Γ. Χατζόπουλος, 2002.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Ως προς τις επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς, η Επιτροπή κρίνει ότι υπό το φως όλων όσων αναφέρονται πιο πάνω και της δημιουργίας μονοπωλιακής θέσης στον αερολιμένα Πάφου και της δεσπίζουσας θέσης στον αερολιμένα Λάρνακας, δεν δημιουργούνται συντονισμένα αποτελέσματα στη συγκέντρωση.

Αντισταθμιστική ισχύς των αγοραστών

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για οριζόντιες συγκεντρώσεις, ακόμα και επιχειρήσεις με πολύ υψηλά μερίδια αγοράς ενδέχεται να μην είναι σε θέση, μετά τη συγκέντρωση, να παρακλώσουν αισθητά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, ιδίως αν ενεργούν σε σημαντικό βαθμό ανεξάρτητα από τους πελάτες τους, αν οι πελάτες τους διαθέτουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ η οποία:

«....., ως αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς πρέπει να νοείται η διαπραγματευτική ισχύς που έχει ο αγοραστής έναντι του πωλητή στις εμπορικές διαπραγματεύσεις λόγω του μεγέθους του, της εμπορικής του σημασίας για τον πωλητή και της ικανότητάς του να στραφεί σε εναλλακτικούς προμηθευτές.»

Στην απόφασή της για την υπόθεση Ryanair/ AerLingus, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέγραψε ότι έλειπε από τους πελάτες των συμμετεχουσών επιχειρήσεων η αντισταθμιστική ισχύς αγοραστών, οι οποίοι είχαν περιορισμένη ή καμία δυνατότητα να αλλάξουν προμηθευτές. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέγραψε ότι η πράξη θα μείωνε σημαντικά την ικανότητα των πελατών για εναλλαγή μεταξύ των διαφόρων προμηθευτών, διότι:

«it would not only reduce the number of alternative airlines to whom they could turn in case of a price increase post-merger, but would also remove the possibilities to switch for customers entirely on many routes».

Όπως σημειώθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε 22 διαδρομές, η συγχώνευση θα δημιουργούσε μονοπώλιο και σε 9 άλλες διαδρομές θα μειωνόταν ο αριθμός των εναλλακτικών λύσεων από 3 σε 2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι πελάτες θα ήταν:

«particularly vulnerable to price increases in the present case since they would have no or very limited possibilities to switch to other suppliers on almost all affected routes and no buyer power to offset such price increases.»

Στην παρούσα υπόθεση, οι πελάτες των Μερών που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες καθαρισμού των αεροσκαφών τους, είναι οι αεροπορικές εταιρείες των οποίων τα αεροσκάφη προσγειώνονται στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου. Κατά τη

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

χρονική στιγμή που υποβλήθηκε η κοινοποίηση, καμία άλλη εταιρεία δεν είχε εισέλθει στην αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στον αερολιμένα Πάφου. Ως εκ τούτου, οι πελάτες των ιδρυτικών εταιρειών στον αερολιμένα Πάφου δεν έχουν εναλλακτική επιλογή. Το ίδιο ίσχυε και στον αερολιμένα Λάρνακας μέχρι τον Ιούνιο 2022. Εντός του δεύτερου εξαμήνου του 2022, δραστηριοποιήθηκε η Skyserv, η οποία μέχρι τον Δεκέμβριο του 2022 κατάφερε να αποκτήσει το [10-20]% της εν λόγω αγοράς με αποτέλεσμα το συνδυασμένο μερίδιο των ιδρυτικών εταιρειών να μειωθεί στο [80-90]%. Οι υπηρεσίες καθαρισμού των αεροσκαφών είναι αναγκαίες και χρησιμοποιούνται κάθε φορά που προσγειώνεται το αεροσκάφος σε αερολιμένα. Οι πελάτες της S&L στον αερολιμένα Πάφου δεν θα έχουν διαπραγματευτική ισχύ, καθότι η εν λόγω εταιρεία θα έχει το μονοπώλιο στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών. Στον αερολιμένα Λάρνακας πρόσφατα δραστηριοποιήθηκε ανταγωνίστρια εταιρεία των ιδρυτικών εταιρειών και οι αεροπορικές εταιρείες έχουν μόνο μια εναλλακτική λύση με μικρό μερίδιο αγοράς και πολύ περιορισμένη διαπραγματευτική δύναμη, καθότι η S&L θα κατέχει το [80-90]% της αγοράς.

Με βάση τα πιο πάνω, η Επιτροπή κατέληξε ότι δεν υπάρχει αποτελεσματική αγοραστική ισχύ από πλευράς δυνητικών πελατών της S&L, καθότι οι επιλογές τους είναι ανύπαρκτες και όσον αφορά την ενοικίαση εξοπλισμού, αλλά και την παροχή καθαρισμού αεροσκαφών.

Είσοδος στην αγορά

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες Γραμμές για οριζόντιες συγκεντρώσεις, όταν η είσοδος στην αγορά είναι αρκετά εύκολη, η συγκέντρωση δεν είναι πιθανόν να δημιουργήσει σημαντικούς κινδύνους για τον ανταγωνισμό.

Για να εισέλθει μια επιχείρηση στην αγορά θα πρέπει να μην υπάρχουν σοβαρά εμπόδια εισόδου όπως νομικοί φραγμοί, τεχνικά πλεονεκτήματα από τις υπάρχουσες επιχειρήσεις, μη επικερδής αγορά, μακροχρόνιες συμβάσεις, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, κ.ά.

Στην απόφασή της για την υπόθεση *Ryanair/AerLingus*, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέληξε ότι δεν ήταν εφικτή η είσοδος νέου παίκτη στην αγορά για τους ακόλουθους λόγους: 1) η δύναμη των συμμετεχουσών επιχειρήσεων ήταν πολύ μεγάλη για να μπορέσει κάποιος νέος παίκτης να τους ανταγωνιστεί, 2) υπήρχαν υψηλά κόστη και μεγάλος βαθμός ρίσκου για την είσοδο στην αγορά, 3) τα χαρακτηριστικά της Ιρλανδικής αγοράς, συμπεριλαμβανομένου του μικρού της μεγέθους και της απομακρυσμένης τοποθεσίας της, έκαναν άλλες αγορές πιο ελκυστικές για πιθανούς

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

επενδυτές, 4) τον περιορισμό στην παραγωγική δυναμικότητα στο αεροδρόμιο του Δουβλίνου και άλλων σχετικών αεροδρομίων και 5) η ισχυρή θέση της νέας οντότητα στο αεροδρόμιο του Δουβλίνου, η οποία θα μπορούσε να επηρεάσει τη χρήση των αερολιμενικών υποδομών.

Επίσης, στην απόφαση της *Lagardere/Natexis/VUP*, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε ότι η είσοδος νέας εταιρείας στην αγορά διανομής βιβλίων δεν ήταν πιθανή λόγω του ύψους της επένδυσης που απαιτείται (€10-€15 εκατομμύρια) και του μικρού μεγέθους της αγοράς.

Στη συγκεκριμένη συγκέντρωση διευκρινίζεται ότι η διαδικασία για αδειοδότηση παρόχου υπηρεσιών εδάφους προνοείται από τους κανονισμούς που εκδίδει η διαχειρίστρια εταιρεία των αεροδρομίων, Hermes και εγκρίνεται από το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων. Η αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους έχει πλέον φιλελευθεροποιηθεί με βάση σχετικό διάταγμα του Υπουργικού Συμβουλίου Κ.Δ.Π.58/2013. Συνεπώς στην βάση των κανονισμών που εκδίδει η διαχειρίστρια εταιρεία, η ίδια δύναται να εκδίδει σχετικές άδειες στην βάση διαθεσιμότητας χώρων στα αεροδρόμια. Σήμερα κατέχουν άδεια παροχής υπηρεσιών εδάφους 27 εταιρείες από τις οποίες καμία άλλη πέραν των συμμετεχουσών επιχειρήσεων και της Skyserv δεν παρέχει υπηρεσίες καθαρισμού και τακτοποίησης αεροσκαφών.

Σύμφωνα με την κοινοποίηση, ο μόνος πιθανός περιορισμός είναι το αυξημένο κόστος της αγοράς του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών.

Γενικά όπως αναφέρεται στην κοινοποίηση, δεν υπάρχουν φραγμοί εισόδου στην παροχή υπηρεσιών εδάφους. Εφόσον μία εταιρεία πληροί τα κριτήρια που θέτει η διαχειρίστρια εταιρεία Hermes, μπορεί να δραστηριοποιηθεί στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου. Συνολικά υπάρχουν 27 αδειοδοτημένες εταιρείες στα αεροδρόμια για την παροχή υπηρεσιών εδάφους. Σύμφωνα με στοιχεία της κοινοποίησης εντός τους 2022 μία τρίτη εταιρεία ξεκίνησε επιχειρηματική δραστηριότητα στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στον αερολιμένα Λάρνακας. Τα προηγούμενα χρόνια κατείχαν το μονοπώλιο οι ιδρυτικές εταιρείες στον αερολιμένα Λάρνακας. Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, τα τελευταία πέντε χρόνια δεν έχει δραστηριοποιηθεί καμία εταιρεία στην εν λόγω αγορά στον αερολιμένα Πάφου.

Πιο συγκεκριμένα, την 1^η Ιουλίου 2022, η εταιρεία Skyserv έχει ξεκινήσει δραστηριότητες στον τομέα υπηρεσιών εδάφους στον αερολιμένα Λάρνακας και

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Πάφου και παρέχει τις υπηρεσίες της στις αερογραμμές [.....] και από τον Σεπτέμβριο 2022 στην [.....] και από τον Δεκέμβριο 2022 στην αερογραμμή [.....]. Μεταξύ των υπηρεσιών εδάφους που παρέχει στον αερολιμένα Λάρνακας είναι και οι υπηρεσίες καθαρισμού αεροσκαφών, την εν λόγω υπηρεσία δεν την παρέχει ακόμη στον αερολιμένα Πάφου. Επίσης, οι συμμετέχουσες σημειώνουν ότι άδεια για παροχή υπηρεσιών εδάφους έχει λάβει από την Hermes και η εταιρεία Menzies Aviation.

Υπό το φως των ανωτέρω, ο νέος παίχτης στην αγορά θα πρέπει να αντιμετωπίσει το υψηλό κόστος των απαιτούμενων μηχανημάτων και την εξεύρεση/εκπαίδευση/αδειοδότηση του προσωπικού όπως ορίζουν σχετικές νομοθεσίες.

Κάθετα επηρεαζόμενες αγορές

Εφαρμόζοντας το άρθρο 19 του Νόμου και αξιολογώντας τις Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον Κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων³³ (εφεξής οι «Κατευθυντήριες γραμμές για κάθετες συγκεντρώσεις»), σημειώθηκαν τα ακόλουθα:

Κατά την αξιολόγηση κάθετων συγκεντρώσεων, σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές για μη οριζόντιες συγκεντρώσεις:

«17. Δύο είναι οι βασικοί τρόποι με τους οποίους οι μη οριζόντιες συγκεντρώσεις ενδέχεται να παρεμποδίζουν σημαντικά τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό: μη συντονισμένα αποτελέσματα και συντονισμένα αποτελέσματα (επιδράσεις στη δυνατότητα συντονισμού των επιχειρήσεων στη σχετική αγορά που δραστηριοποιούνται)».

Στις Κατευθυντήριες γραμμές για κάθετες συγκεντρώσεις καταγράφονται τα ακόλουθα σε σχέση με τα συντονισμένα αποτελέσματα που ενδέχεται να προκύψουν από τις κάθετες (ή ετερογενείς) συγκεντρώσεις επιχειρήσεων:

«79. Όπως αναφέρεται στο τμήμα IV της ανακοίνωσης για τις οριζόντιες συγκεντρώσεις, μια συγκέντρωση ενδέχεται να μεταβάλει τη φύση του ανταγωνισμού ούτως ώστε επιχειρήσεις που προηγουμένως δεν συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους, τώρα είναι πολύ πιθανότερο να συντονίζονται και να αυξάνουν τις τιμές ή με άλλο τρόπο να βλάπτουν τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Μια συγκέντρωση μπορεί επίσης να

³³Κατευθυντήριες γραμμές της Ε.Ε για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων(2008/С 265/07).

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

καταστήσει τον συντονισμό ευκολότερο, σταθερότερο ή αποτελεσματικότερο για τις επιχειρήσεις που συντόνιζαν τη συμπεριφορά τους και πριν από τη συγκέντρωση.

80. Συντονισμός στην αγορά ενδέχεται να προκύψει όταν οι ανταγωνιστές είναι σε θέση, χωρίς προσφυγή σε συμφωνία ή εναρμονισμένη πρακτική κατά την έννοια του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ, να προσδιορίσουν και να επιδιώξουν κοινούς στόχους, αποφεύγοντας τις κανονικές αμοιβαίες ανταγωνιστικές πιέσεις μέσω ενός συνεκτικού συστήματος έμμεσων απειλών. Σε ένα κανονικό ανταγωνιστικό περιβάλλον, κάθε επιχείρηση έχει διαρκώς κίνητρο να ασκεί ανταγωνισμό. Αυτό το κίνητρο είναι που διατηρεί τελικά τις τιμές σε χαμηλά επίπεδα και που εμποδίζει τις επιχειρήσεις να μεγιστοποιούν από κοινού τα κέρδη τους. Ο συντονισμός συνιστά απομάκρυνση από τους κανονικούς όρους ανταγωνισμού, υπό την έννοια ότι οι επιχειρήσεις είναι σε θέση να διατηρήσουν τιμές ανώτερες από εκείνες που θα απέδιδε η ανεξάρτητη βραχυπρόθεσμη μεγιστοποίηση των κερδών. Οι επιχειρήσεις αποφεύγουν να θεσπίσουν τιμές χαμηλότερες από εκείνες που χρεώνουν οι ανταγωνιστές τους με συντονισμένο τρόπο, επειδή προβλέπουν ότι μια τέτοια συμπεριφορά θα θέσει σε κίνδυνο τον συντονισμό στο μέλλον. Για να προκύψουν επιπτώσεις συντονισμένης συμπεριφοράς, το κέρδος που θα αποκόμιζαν οι επιχειρήσεις από τον επιθετικό ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα («παρέκκλιση») πρέπει να είναι μικρότερο από την αναμενόμενη μείωση των εσόδων που συνεπάγεται η συμπεριφορά αυτή μακροπρόθεσμα, καθώς αναμένεται να προκαλέσει επιθετική απάντηση εκ μέρους των ανταγωνιστών («επιβολή κυρώσεων»).

81. Συντονισμός είναι πιθανότερο να ανακύψει σε αγορές στις οποίες είναι σχετικά πιο απλό για τα μέρη να καταλήξουν σε συνεννόηση όσον αφορά τους όρους του συντονισμού. Επιπλέον, για να είναι βιώσιμος ο συντονισμός πρέπει να πληρούνται τρεις βασικές προϋποθέσεις: πρώτον, οι επιχειρήσεις πρέπει να είναι σε θέση να ελέγχουν σε επαρκή βαθμό την τήρηση των όρων του συντονισμού· δεύτερον, η πειθαρχία προϋποθέτει την ύπαρξη κάποιων αξιόπιστων αποτρεπτικών μηχανισμών που μπορούν να ενεργοποιηθούν σε περίπτωση παρέκκλισης· τρίτον, οι αντιδράσεις τρίτων, όπως υφισταμένων και μελλοντικών ανταγωνιστών που δεν συμμετέχουν στον συντονισμό, καθώς και πελατών, δεν θα πρέπει να είναι ικανές να θέσουν σε κίνδυνο τα προσδοκώμενα αποτελέσματα του συντονισμού».

Στην προκείμενη περίπτωση, οι ιδρυτικές εταιρείες ασκούν δραστηριότητες σε σημαντικό βαθμό σε αγορά του επόμενου σταδίου από την αγορά στην οποία θα δραστηριοποιείται η S&L, ήτοι την αγορά ενοικίασης εξοπλισμού, αφού οι ίδιες δραστηριοποιούνται στην παροχή υπηρεσιών εδάφους.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Από τον Ιανουάριο μέχρι τον Ιούνιο του 2022, η L.G.S. και η Swissport κατείχαν συνδυασμένο μερίδιο στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους στον αερολιμένα Λάρνακας ύψους [90-100]% και στον αερολιμένα Πάφου [90-100]%. Από τον Ιούνιο μέχρι τον Δεκέμβριο του 2022, η L.G.S. και η Swissport κατείχαν συνδυασμένο μερίδιο στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους στον αερολιμένα Λάρνακας ύψους [60-70]% και στον αερολιμένα Πάφου [80-90]%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης η Skyserv που εισήλθε στην αγορά της παροχής υπηρεσιών εδάφους στον αερολιμένα Λάρνακας μετά το δεύτερο εξάμηνο του 2022 και κατέχει το υπόλοιπο ποσοστό ήτοι, το [10-20]% της παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και στην ευρύτερη παροχή υπηρεσιών εδάφους [30-40]% και [10-20]% στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου, αντίστοιχα.

Τα Μέρη υποβάλλουν ότι η σκοπούμενη συγκέντρωση δεν ενδέχεται να επιφέρει αρνητικές συνέπειες στον ανταγωνισμό στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους σε σχέση με την ενοικίαση μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών.

- **Πρώτο**, οι συναλλαγές μεταξύ της S&L και των L.G.S. και Swissport θα γίνονται επί ίσοις όροις (arm's length) ως και οι συναλλαγές με τρίτα μέρη. Σχετικός είναι ο όρος 3.3 στην Τροποποιητική Συμφωνία σημείο 2.8, όπου προνοείται η διεξαγωγή των εργασιών της S&L σε εμπορική βάση η οποία θα διασφαλίζει την απουσία διακρίσεων (arm's length) και την προσφορά των υπηρεσιών της με διαφάνεια και χωρίς διακρίσεις.
- **Δεύτερο**, ο κύριος λόγος για τον οποίο τα Μέρη συμμετέχουν στη δημιουργία της παρούσας συγκέντρωσης είναι η μείωση του κόστους παροχής τέτοιων υπηρεσιών, καθότι τα μηχανήματα επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών θα είναι προσβάσιμα σε όλους τους παρόχους υπηρεσιών εδάφους.

Οι συμμετέχουσες υποστηρίζουν ότι δεν τίθεται θέμα διευκόλυνσης των επιχειρήσεων που εμπλέκονται στην συγκέντρωση να συμφωνούν τους όρους συντονισμού τους στην ευρύτερη επηρεαζόμενη αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους, ούτε και να προβαίνουν σε αποκλεισμό των δυνητικών τους ανταγωνιστών, εφόσον τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής (σε περίπτωση διορισμού του) αναλαμβάνουν υποχρέωση εχεμύθειας, όπως αναφέρεται στον όρο 6.3 της Τροποποιητικής Συμφωνίας.

Η υποχρέωση διατήρησης εχεμύθειας μέσω της σχετικής δέσμευσης/δήλωσης από μέρους των μελών του διοικητικού συμβουλίου καθώς, του γενικού διευθυντή και οικονομικού διευθυντή της S&L, διασφαλίζει σύμφωνα με την κοινοποίηση ότι οι

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

ιδρυτικές εταιρείες δεν πρόκειται να αποκτήσουν πρόσβαση σε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες δυνητικών ανταγωνιστών τους στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους ή σε άλλη επηρεαζόμενη αγορά.

Σχετική με την σημασία των ρυθμίσεων / μέτρων που περιορίζουν την δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών, είναι η Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην υπόθεση M.CaseNo COMP/M.6477 – BP/ CHEVRON/ ENI/SONANGOL/OTOTAL/JV.

«10. The JV is jointly controlled by all five Parents. At shareholder level, all strategic commercial decisions affecting the JV require the affirmative vote of [...] shares eligible to vote – i.e. each of the Parents has a veto right. 3 At Board level, each of the Parents is entitled to appoint one member to the board of ALNG Ltd (the main operative entity of the JV) and the affirmative vote of [...] votes eligible must be cast for matters which affect [...] i.e. each of the members has a veto on matters dealing with strategic commercial activities of the JV.4.

[.....]

Lack of Transparency

30.As regards the structure of the JV itself, it will also not facilitate coordination of the Parents' activities since the JV agreements include mechanisms to ensure that the Parents do not obtain competitively sensitive information in respect of the JV's activities. In particular, these mechanisms will prevent the flow of competitively sensitive information from the Parents to the JV and from the JV to the Parents to that which is necessary for the Parents to manage their interests in the JV. Such information expressly excludes, inter alia, commercially sensitive information such as the JV's customer and/or pricing information.»

Η Επιτροπή τονίζει ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί η εφαρμογή της συγκεκριμένης πρόνοιας της Τροποποιημένης Συμφωνίας, η οποία δεν έχει ακόμη υπογραφεί.

Η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να σημειώσει ότι η συγκέντρωση ενδεχομένως να διευκολύνει τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να συμφωνήσουν τους όρους συντονισμού τους στην αγορά του επόμενου σταδίου, ήτοι στην αγορά υπηρεσιών εδάφους, αφού οι Διοικητικοί Σύμβουλοι των ιδρυτικών εταιρειών δύνανται να είναι στο Διοικητικό Συμβούλιο της S&L και θα παρακάθονται σε συνεδριάσεις όλοι μαζί δημιουργώντας μια πλατφόρμα παροχής ευκαιρίας συνεννόησης. Σημειώνεται ότι δεν υφίστανται οποιεσδήποτε τρίτες επιχειρήσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

αντιδράσουν σε ενδεχόμενο συντονισμό των συμμετεχουσών επιχειρήσεων (οι δραστηριότητες της Skyserv καθώς και των υπολοίπων εταιρειών είναι πολύ περιορισμένες), οπότε το κέρδος που θα αποκομίσουν οι ιδρυτικές εταιρείες από ένα ενδεχόμενο συντονισμό στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους θα οδηγήσει σε αύξηση των εσόδων τους βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα.

Κατά συνέπεια, πέραν από την ισχύ που θα έχει η S&L στην αγορά ενοικίασης εξοπλισμού, οι ιδρυτικές εταιρείες δύνανται να εκμεταλλευτούν τη δύναμη τους μέσω της διευκόλυνσης του συντονισμού των στρατηγικών τους αποφάσεων στην κατάντι αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους.

Η σημαντικότητα της μη ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των μητρικών εταιρειών φαίνεται και στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην υπόθεση M.4760 Amadeus/Sabre/JV (Moneydirect), παρ. 25 όπου αναφέρονται τα ακόλουθα:

“The Commission has analysed closely the arrangements that will be put in place by Amadeus and Sabre to prevent anti-competitive information “spill-over” to and from the JV. The Joint Venture Agreement specifies which types of information will be shared between Moneydirect, Amadeus and Sabre. No information that is not normally available to shareholders of a JV will be disclosed by Moneydirect to its parent companies. As a general rule, information obtained and produced by the JV will be treated as confidential and will not be made available to the parent companies. Amadeus’ and Sabre’s access to information will be limited to their own respective transactions. The parties state in the Joint Venture Agreement that they consider it paramount to keep confidential pricing and transaction information of the JV’s customers. The only persons from the parent companies that will be granted access to detailed information about customer’ payment transactions will be employees formally seconded to the JV that do not have any sales or managing function within Amadeus or Sabre.”

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να σημειώσει ότι η συγκέντρωση ενδεχομένως να διευκολύνει τις ιδρυτικές εταιρείες να συμφωνήσουν τους όρους συντονισμού τους στην αγορά επόμενου σταδίου, ήτοι στην παροχή υπηρεσιών εδάφους.

Όσον αφορά τα μη συντονισμένα αποτελέσματα, η Επιτροπή σημείωσε τα ακόλουθα:

Αναφορικά με την υπό εξέταση πράξη, η S&L ενδεχομένως να αποκλείει τους δυνητικούς ανταγωνιστές στην κάθετη επηρεαζόμενη αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Όπως δήλωσαν οι συμμετέχουσες εταιρείες, η S&L θα δραστηριοποιείται στις αγορές παροχής υπηρεσιών επίγειας εξυπηρέτησης σε άτομα με αναπηρία και/ή μειωμένη κινητικότητα στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου, στην παροχή υπηρεσιών καθαρισμού στους δύο αερολιμένες και στην ενοικίαση μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών. Οι υπόλοιπες υπηρεσίες επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών θα παραμείνουν ξεχωριστές δραστηριότητες του κάθε εμπλεκόμενου μέρους της συγκέντρωσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της κοινοποίησης, πελάτες των μερών για τις υπηρεσίες καθαρισμού είναι οι αεροπορικές εταιρείες οι οποίες πραγματοποιούν πτήσεις από και προς τα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου και χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες αυτές πριν από την αναχώρησή τους από τα εν λόγω αεροδρόμια.

Η Επιτροπή σημείωσε ότι η S&L ενδέχεται να επιλέξει να μη συναλλάσσεται με τους δυνητικούς ανταγωνιστές της στην κάθετα επηρεαζόμενη αγορά. Η S&L ενδέχεται να αποφασίσει να περιορίσει την ενοικίαση του εξοπλισμού ή/και να αυξήσει τις τιμές που θα χρεώνει σε δυνητικούς ανταγωνιστές στην κάθετα επηρεαζόμενη αγορά ή/και να καταστήσει με οποιονδήποτε άλλο τρόπο τους όρους ενοικίασης λιγότερο ευνοϊκούς από εκείνους που ίσχυαν για τις ίδιες τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις.

Επιπρόσθετα, λόγω της μη ύπαρξης μεγάλων ανταγωνιστών, στο παρόν στάδιο, των ιδρυτικών εταιρειών στη S&L, στην κάθετη επηρεαζόμενη αγορά, δεν δύναται να εφαρμοστούν αντισταθμιστικές στρατηγικές αντιπάλων επιχειρήσεων, που θα μείωναν ουσιαστικά την προαναφερόμενη δυνατότητα της S&L να περιορίζει την ενοικίαση εξοπλισμού.

Η Επιτροπή σημείωσε ότι είναι πιθανό η S&L να έχει κίνητρο αποκλεισμού δυνητικών ανταγωνιστών στην αγορά επόμενης οικονομικής βαθμίδας, καθώς ο εν λόγω αποκλεισμός θα είναι επικερδής στις αγορές αυτές, αφού θα διασφαλίζονται τα κέρδη των ιδρυτικών εταιρειών που είναι οι μέτοχοι της.

Η παρούσα πράξη συγκέντρωσης δύναται να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στον ανταγωνισμό λόγω αποκλεισμού δυνητικών ανταγωνιστών στην επόμενη οικονομική βαθμίδα, από την πρόσβαση εξοπλισμού για επίγεια εξυπηρέτηση αεροσκαφών π.χ. με αύξηση του κόστους των δυνητικών ανταγωνιστών στην αγορά αυτή.

Ως εκ των ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι στην προκείμενη περίπτωση, για να μην αποκλείει η S&L τους δυνητικούς ανταγωνιστές των ιδρυτικών εταιρειών στην κάθετη επηρεαζόμενη αγορά, από την πρόσβαση σε εισροές, εν προκειμένω την αγορά

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

ενοικίασης εξοπλισμού για επίγεια εξυπηρέτηση αεροσκαφών, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι θα τους ενοικιάζει τον εν λόγω εξοπλισμό και θα συναλλάσσεται με τους δυνητικούς ανταγωνιστές των ιδρυτικών εταιρειών υπό τους ίδιους όρους με τους οποίους θα συναλλάσσεται με τις ίδιες, πλην όμως με αυτό τον τρόπο προκύπτει πως θα γνωρίζει τις προθέσεις των ανταγωνιστών της. Σημαντικό στοιχείο όμως είναι να διασφαλιστεί η κοστοστέφεια των χρεώσεων της και όχι μόνο η δέσμευση ότι θα συναλλάσσεται με τρίτους με τους ίδιους όρους, όπως τους Μετόχους της, γιατί θα δύναται να χρεώνει ψηλές τιμές για όλους, ενώ οι Μέτοχοι της θα κερδίζουν έτσι και αλλιώς από τη μετοχική συμμετοχή τους στην εταιρεία.

Στην προκειμένη περίπτωση δεν τίθεται θέμα αποκλεισμού ανταγωνιστών από την πρόσβαση σε πελάτες καθότι η Επιτροπή δεν γνωρίζει άλλες επιχειρήσεις που πρόκειται να ενοικιάζουν εξοπλισμό παροχής υπηρεσιών εδάφους. Τέτοια αποτελέσματα θα υπήρχαν εάν οι ιδρυτικές εταιρείες οι οποίες δραστηριοποιούνται σε κάθετο επίπεδο υποχρεώνονταν να μην ενοικιάζουν εξοπλισμό από ανταγωνιστή της S&L. Παρόλα αυτά θα πρέπει οι συμφωνίες ενοικίασης εξοπλισμού να μην παρέχουν ρήτρες αποκλειστικότητας.

Όσον αφορά τα άλλα μη συντονισμένα αποτελέσματα, σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές για μη οριζόντιες συγκεντρώσεις, οι ανταγωνιστές μπορεί να βρεθούν σε μειονεκτική θέση όταν υπάρχει πρόσβαση της νέας οντότητας σε ευαίσθητες και εμπιστευτικές πληροφορίες που αφορούν τους ανταγωνιστές επόμενης ή προηγούμενης βαθμίδας και με αυτό τον τρόπο να αποθαρρύνεται η νέα είσοδος ή η επέκταση των δραστηριοτήτων των ανταγωνιστές σε αυτές τις βαθμίδες της αγοράς.

Μέσω της κάθετης ολοκλήρωσης, η S&L ενδέχεται να αποκτήσει πρόσβαση σε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες δυνητικών ανταγωνιστών των ιδρυτικών εταιρειών στην αγορά επόμενης βαθμίδας.

Για δραστηριοποίηση στην αγορά επίγεια εξυπηρέτησης αεροσκαφών σε αερολιμένα, είναι απαραίτητη η πρόσβαση σε σχετικό εξοπλισμό και η S&L θα κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά αυτή, αφού θα είναι η μόνη εταιρεία που θα ενοικιάζει τέτοιο εξοπλισμό. Οπότε, ένας δυνητικός ανταγωνιστής στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους θα αποταθεί στη S&L για την εν λόγω υπηρεσία, με αποτέλεσμα οι Διοικητικοί Σύμβουλοι της S&L οι οποίοι ενδεχομένως να είναι οι ίδιοι με τους Διοικητικούς Συμβούλους των ιδρυτικών εταιρειών να αποκτήσουν κρίσιμες πληροφορίες, όπως είναι για παράδειγμα η ζήτηση που αντιμετωπίζουν ή και το

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

πελατολόγιο τους και η προσδοκώμενη μελλοντική ζήτηση, θέτοντας έτσι τους δυνητικούς ανταγωνιστές τους σε ανταγωνιστικά μειονεκτική θέση, αποθαρρύνοντας με τον τρόπο αυτό την είσοδο ή την επέκταση στην αγορά επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών σε αερολιμένα, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά τον ανταγωνισμό.

Γειτονικά Επηρεαζόμενες αγορές

Εφαρμόζοντας το άρθρο 19 του Νόμου και αξιολογώντας τις Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων³⁴ (στο εξής «Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων»), σημειώνονται τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές για μη οριζόντιες συγκεντρώσεις, στα «Συντονισμένα αποτελέσματα: αποκλεισμός από την αγορά»:

«119.Οι συγκεντρώσεις εταιριών ετερογενών δραστηριοτήτων ενδέχεται σε ορισμένες περιπτώσεις να διευκολύνουν τον επιζήμιο για τον ανταγωνισμό συντονισμό στις αγορές, ακόμη και απουσία συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής κατά την έννοια του άρθρου 81 της συνθήκης ΕΚ. Το πλαίσιο που περιγράφεται στο τμήμα IV της ανακοίνωσης για τις οριζόντιες συγκεντρώσεις ισχύει επίσης στην προκειμένη περίπτωση. Ειδικότερα, συντονισμός είναι πιθανότερο να ανακύψει σε αγορές στις οποίες είναι μάλλον εύκολο να προσδιορισθούν οι όροι συντονισμού και στις οποίες ο εν λόγω συντονισμός είναι βιώσιμος.

120.Ένας τρόπος με τον οποίο μια συγκέντρωση εταιριών ετερογενών δραστηριοτήτων ενδέχεται να επηρεάσει το ενδεχόμενο συντονισμένου αποτελέσματος σε μια δεδομένη αγορά είναι η μείωση του αριθμού των αποτελεσματικών ανταγωνιστών σε τέτοιο βαθμό ώστε ο σιωπηρός συντονισμός να καθίσταται πραγματικό ενδεχόμενο. Επίσης, όταν οι ανταγωνιστές δεν αποκλείονται από την αγορά, ενδέχεται να περιέλθουν σε πιο ευάλωτη θέση. Ως εκ τούτου, οι ανταγωνιστές που τίθενται εκτός αγοράς ενδέχεται να επιλέξουν να μην αμφισβητήσουν την κατάσταση του συντονισμού και να προτιμήσουν να ζουν υπό την προστασία των αυξημένων τιμών.

121.Επιπλέον, μια συγκέντρωση εταιριών ετερογενών δραστηριοτήτων ενδέχεται να

³⁴Κατευθυντήριες γραμμές για την αξιολόγηση των μη οριζόντιων συγκεντρώσεων σύμφωνα με τον κανονισμό του Συμβουλίου για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων(2008/C 265/07).

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

αυξήσει την έκταση και τη σημασία του ανταγωνισμού σε πολλαπλές αγορές. Η ανταγωνιστική αλληλεπίδραση σε περισσότερες αγορές ενδέχεται να αυξήσει το πεδίο και την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών πειθαρχίας, διασφαλίζοντας την τήρηση των όρων συντονισμού.»

Η Επιτροπή εξέτασε το ενδεχόμενο να προκύψουν αποτελέσματα συντονισμένης συμπεριφοράς υπό το πρίσμα ορισμένων παραγόντων³⁵ και σημείωσε τα ακόλουθα:

Στην προκείμενη περίπτωση, οι ιδρυτικές εταιρείες και η S&L ασκούν δραστηριότητες σε σημαντικό βαθμό σε γειτονική αγορά από την αγορά στην οποία θα δραστηριοποιείται η S&L, ήτοι την αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους και τις υπο-αγορές αυτής.

Η Επιτροπή κρίνει σκόπιμο να σημειώσει ότι η συγκέντρωση ενδεχομένως να διευκολύνει τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις να συμφωνήσουν τους όρους συντονισμού τους στη γειτονική αγορά, αφού οι Διοικητικοί Σύμβουλοι των ιδρυτικών εταιρειών δύνανται να είναι στο Διοικητικό Συμβούλιο της S&L και θα παρακάθονται σε συνεδριάσεις όλοι μαζί δημιουργώντας μια πλατφόρμα παροχής ευκαιρίας συνεννόησης.

Σημειώνεται ότι στην εν λόγω αγορά, εκτός από τις ιδρυτικές εταιρείες δραστηριοποιούνται και άλλοι πάροχοι υπηρεσιών επίγεια εξυπηρέτησης αεροσκαφών. Οι αερογραμμές έχουν την επιλογή να ζητήσουν προσφορές από οποιαδήποτε εταιρεία επιλέξουν.

Σύμφωνα με τις συμμετέχουσες, δεν τίθεται θέμα διευκόλυνσης των επιχειρήσεων που εμπλέκονται στην συγκέντρωση να συμφωνούν τους όρους συντονισμού τους στην γειτονικά επηρεαζόμενη αγορά ούτε και να προβαίνουν σε αποκλεισμό των δυνητικών τους ανταγωνιστών, εφόσον τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και ο γενικός διευθυντής αναλαμβάνουν υποχρέωση εχεμύθειας, όπως αναφέρεται στην Τροποποιημένη Συμφωνία Μετόχων.

Η Επιτροπή τονίζει ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί η εφαρμογή της συγκεκριμένης πρόνοιας της Τροποποιημένης Συμφωνίας.

Κατά συνέπεια πέραν από την ισχύ της S&L στην αγορά παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών, οι ιδρυτικές εταιρείες δύνανται να εκμεταλλευτούν τη δύναμη τους μέσω της διευκόλυνσης του συντονισμού των στρατηγικών τους αποφάσεων στην γειτονική αγορά υπηρεσιών εδάφους και των υπο-αγορών αυτής.

³⁵ Βλ. παρ. 24-38 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή κατέληξε ότι η συγκέντρωση ενδεχομένως να διευκολύνει τις ιδρυτικές εταιρείες να συμφωνήσουν τους όρους συντονισμού τους στη γειτονική αγορά υπηρεσιών εδάφους και των υπο-αγορών αυτής.

Σύμφωνα με τις Κατευθυντήριες γραμμές για μη οριζόντιες συγκεντρώσεις, στα «Μη συντονισμένα αποτελέσματα: αποκλεισμός από την αγορά»:

«93. Το κύριο πρόβλημα στο πλαίσιο των συγκεντρώσεων εταιριών ετερογενών δραστηριοτήτων αφορά τον αποκλεισμό από την αγορά. Ο συνδυασμός προϊόντων σε συναφείς αγορές ενδέχεται να παράσχει στην συγχωνευθείσα επιχείρηση την ικανότητα και το κίνητρο να χρησιμοποιήσει την ισχυρή θέση που κατέχει σε μια αγορά ⁽⁸⁴⁾ σε μια άλλη αγορά μέσω ρητρών συνδεδεμένης ή ομαδικής πώλησης ή άλλων πρακτικών αποκλεισμού ⁽⁸⁵⁾ («μεταμόχλευση δύναμης σε άλλη αγορά»). Οι δεσμεύσεις και οι ομαδικές πωλήσεις είναι αφεαυτές συνηθισμένες πρακτικές που συχνά δεν έχουν καμία δυσμενή επίπτωση στον ανταγωνισμό. Οι εταιρείες εφαρμόζουν συνδεδεμένες και ομαδικές πωλήσεις προκειμένου να παράσχουν στους πελάτες τους καλύτερα προϊόντα ή προσφορές αποδοτικές από άποψη κόστους. Παρ' όλα αυτά, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εν λόγω πρακτικές ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μείωση της ικανότητας ή του κινήτρου των πραγματικών ή δυνητικών ανταγωνιστών να ασκήσουν ανταγωνισμό. Το γεγονός αυτό ενδέχεται να μειώσει τις ανταγωνιστικές πιέσεις στην συγχωνευθείσα επιχείρηση, επιτρέποντάς της να αυξήσει τις τιμές της.

94. Κατά την αξιολόγηση της πιθανότητας ενός τέτοιου σεναρίου, η Επιτροπή εξετάζει, πρώτον, κατά πόσον η συγχωνευθείσα επιχείρηση έχει την ικανότητα να αποκλείσει τους ανταγωνιστές της· δεύτερον, κατά πόσον έχει οικονομικό κίνητρο να πράξει κάτι τέτοιο· και τρίτον, κατά πόσον μια στρατηγική δημιουργίας εμποδίων εισόδου στην αγορά θα έχει σημαντικό επιζήμιο αντίκτυπο στον ανταγωνισμό, προκαλώντας ζημία στους καταναλωτές ⁽⁸⁶⁾. Στην πράξη, οι παράγοντες αυτοί εξετάζονται συχνά μαζί, καθώς διαπλέκονται στενά μεταξύ τους.»

Η Επιτροπή εξέτασε το ενδεχόμενο να προκύψουν αποτελέσματα μη συντονισμένης συμπεριφοράς υπό το πρίσμα ορισμένων παραγόντων³⁶ και σημείωσε ότι δεν φαίνεται να υπάρχει πιθανότητα να προκύψουν μη συντονισμένα αποτελέσματα, αφού οι ίδιες οι ιδρυτικές εταιρείες θα συνεχίσουν να παρέχουν ανεξάρτητα όλες τις

³⁶ Βλ. παρ. 24-38 των Κατευθυντήριων Γραμμών για την αξιολόγηση οριζόντιων συγκεντρώσεων.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

υπηρεσίες που παρέχουν πριν τη συγκέντρωση και θα ενοικιάζουν εξοπλισμό από την S&L. Ως εκ τούτου, δεν φαίνεται να προκύπτει ζήτημα ομαδικών ή δεσμευμένων πωλήσεων.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η Επιτροπή κατέληξε ότι δεν φαίνεται να προκύπτει οποιαδήποτε μείωση του ανταγωνισμού ως μη συντονισμένο αποτέλεσμα των ετερογενών δραστηριοτήτων που θα προσφέρει η S&L λόγω των ανταγωνιστικών υπηρεσιών που προσφέρουν οι ιδρυτικές της εταιρείες.

VI. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Ως εκ των ανωτέρω και λαμβανομένου υπόψη ότι:

- α) η εν λόγω κοινοποιηθείσα πράξη αφορά συγκέντρωση μείζονος σημασίας,
- β) η εν λόγω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση εμπίπτει στην έννοια της συγκέντρωσης έχει ως τελικό αποτέλεσμα την απόκτηση από μέρος της S&L τμημάτων της επιχείρησης Swissport και LGS που δραστηριοποιούνται στην αγορά καθαρισμού αεροσκαφών, καθώς και των μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών τα οποία αποτελούν μέρος της ευρύτερης αγοράς επίγειας εξυπηρέτησης.
- γ) οι σχετικές αγορές αφορούν την ευρύτερη αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου και τις υπο-αγορές αυτής:
  - (i) παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στο χώρο που καταλαμβάνει ο αερολιμένας Λάρνακας και τον χώρο που καταλαμβάνει ο αερολιμένας Πάφου και
  - (ii) ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών στο χώρο που καταλαμβάνει ο αερολιμένας Λάρνακας και τον χώρο που καταλαμβάνει ο αερολιμένας Πάφου.
- δ) Βάσει του ορισμού της επηρεαζόμενης αγοράς στο Παράρτημα I του Νόμου, η αγορά της παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και η αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών αποτελούν επηρεαζόμενη αγορά σε οριζόντιο επίπεδο, αφού το συνδυασμένο μερίδιο όλων των συμμετεχουσών επιχειρήσεων υπερβαίνει το κατώφλι του 15% και η ευρύτερη αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου, αποτελεί επηρεαζόμενη αγορά αφού τελεί σε κάθετη σχέση με την αγορά της ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών στο χώρο που καταλαμβάνει ο αερολιμένας Λάρνακας και το χώρο που καταλαμβάνει ο αερολιμένας Πάφου και υπερβαίνει το κατώφλι του 25%. Επίσης, επηρεαζόμενη αγορά αποτελεί η

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

ευρύτερη αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους στον αερολιμένα Λάρνακας και στον αερολιμένα Πάφου, αφού τελεί σε γειτονική σχέση με τις δραστηριότητες που θα ασχολείται η Κοινή επιχείρηση στο χώρο που καταλαμβάνει ο αερολιμένας Λάρνακας και το χώρο που καταλαμβάνει ο αερολιμένας Πάφου, προκαλώντας τις ακόλουθες ανησυχίες:

- i) Η εν λόγω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση ενδεχομένως να επιφέρει συνέπειες στον ανταγωνισμό σε σχέση με την οριζόντια επηρεαζόμενη αγορά της παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών και την οριζόντια επηρεαζόμενη αγορά ενοικίασης μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών καταργώντας σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις, καθότι οι ιδρυτικές εταιρείες είναι οι μόνες που δραστηριοποιούνται σε αυτήν την αγορά μέσω της S&L (εκτός ενός μικρού ανταγωνιστή) και οι οποίες περαιτέρω είναι κάθετα δραστηριοποιημένες στον τομέα παροχής υπηρεσιών εδάφους. Η S&L θα κατέχει δεσπόμενη θέση στην αγορά της παροχής υπηρεσιών καθαρισμού αεροσκαφών στους αερολιμένες Λάρνακας και Πάφου, καθώς και στην ενοικίαση μηχανημάτων επίγειας εξυπηρέτησης αεροσκαφών. Ως εκ τούτου, η S&L δύναται να έχει την ικανότητα και τα κίνητρα να δυσχεραίνει την επέκταση δραστηριοτήτων άλλων εταιρειών και δυνητικών ανταγωνιστών της και υφίσταται ενδεχόμενο σημαντικής παρακώλησης του ανταγωνισμού ως αποτέλεσμα της δημιουργίας δεσπόμενης θέσης,
- ii) Μέσω της κάθετης ολοκλήρωσης, η S&L και οι εταιρείες μέτοχοι της, ενδέχεται να αποκτήσουν πρόσβαση σε εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες δυνητικών ανταγωνιστών των ιδρυτικών εταιρειών στην παροχή υπηρεσιών εδάφους, αφού θα ενοικιάζουν σχετικό εξοπλισμό από την S&L. Όταν ένας δυνητικός ανταγωνιστής στην εν λόγω αγορά αποταθεί στη S&L για την ενοικίαση εξοπλισμού, οι Διοικητικοί της Σύμβουλοι οι οποίοι πιθανόν να είναι οι ίδιοι με τους Διοικητικούς Συμβούλους των ιδρυτικών εταιρειών δύνανται να αποκτήσουν κρίσιμες πληροφορίες ως προς τις δραστηριότητες των ανταγωνιστών τους, θέτοντας έτσι τους δυνητικούς ανταγωνιστές τους σε ανταγωνιστικά μειονεκτική θέση, αποθαρρύνοντας με τον τρόπο αυτό την είσοδο ή την επέκταση στην αγορά παροχής υπηρεσιών εδάφους. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

προσφέρονται οι υπηρεσίες υπό ίσους όρους σε όλους τους πελάτες, συμπεριλαμβανομένων και των ιδρυτικών εταιρειών και σε κοστοστρεφείς τιμές.

- iii) Η γειτονική σχέση, πιθανόν να διευκολύνει τις ιδρυτικές εταιρείες να συμφωνήσουν τους όρους συντονισμού τους στη σχετική αγορά υπηρεσιών εδάφους και/ή να προβαίνουν στον αποκλεισμό των δυνητικών τους ανταγωνιστών, αφού πιθανόν να παρακάθονται στο Διοικητικό Συμβούλιο της S&L Διοικητικοί Σύμβουλοι των ιδρυτικών εταιρειών που είναι ουσιαστικά ανταγωνιστές μεταξύ τους,

Η Επιτροπή, υπό το φως των πιο πάνω και έχοντας εξετάσει την κοινοποιηθείσα συγκέντρωση σύμφωνα με τα στοιχεία του διοικητικού φακέλου, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές πρόνοιες του Νόμου και σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 17, κατέληξε ομόφωνα στο συμπέρασμα ότι η εν λόγω συγκέντρωση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Νόμου και στην έννοια της συγκέντρωσης, προκαλώντας αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα της με τη λειτουργία του ανταγωνισμού στην αγορά, αφού υφίσταται σοβαρό ενδεχόμενο σημαντικής παρακώλυσης του ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές στην Κυπριακή Δημοκρατία, ή σε σημαντικό τμήμα αυτής, ιδίως ως αποτέλεσμα της δημιουργίας ή της ενίσχυσης δεσπτόζουσας θέσης και αποφάσισε να κινηθεί διαδικασία πλήρους διερεύνησης.

Η Επιτροπή μέσα από τη διαδικασία της πλήρους διερεύνησης εξασφάλισε όλες τις αναγκαίες πρόσθετες πληροφορίες που θα της επέτρεπαν να διαμορφώσει ασφαλή και έγκυρη γνώμη για τη σκοπούμενη συγκέντρωση.

Η Επιτροπή σημείωσε τις δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν στην απόφαση της για τη δημιουργία της S&L, καθώς και τα όσα περιλαμβάνει η Τροποποιητική Συμφωνία Μετόχων (η οποία δεν έχει ακόμη υπογραφεί), εντούτοις θεώρησε ότι οι πιο πάνω ανησυχίες της δεν εξαλείφονται μόνο μέσω των όρων αυτών, οι οποίοι θα έπρεπε να είναι δεσμευτικοί με μία νέα απόφαση της Επιτροπής για την παρούσα πράξη συγκέντρωσης.

Η Επιτροπή, έδωσε οδηγίες στην Υπηρεσία να ενημερώσει σχετικά με την απόφαση της την Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας καθώς και τα Μέρη, ζητώντας τους ταυτόχρονα να καταβάλουν το ποσό που προνοείται στο άρθρο 12 του Νόμου, ενημερώνοντας τις και για τις πρόνοιες του άρθρου 29 του Νόμου.

Τα Μέρη ενημερώθηκαν σχετικά με την απόφαση της Επιτροπής με επιστολή ημερομηνίας 13/1/2023 και η Υπουργός με επιστολή ημερομηνίας 16/1/2023.

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Στις 18/01/2023 τα εμπλεκόμενα μέρη ενημερώθηκαν με σχετική επιστολή ότι δύνανται στη βάση του άρθρου 25(β) του Νόμου να προβούν σε τροποποιήσεις στη συγκέντρωση ή να προτείνουν την ανάληψη δεσμεύσεων, ώστε να αρθούν οι αμφιβολίες ως προς το συμβατό της κοινοποίησης με τις απαιτήσεις της αγοράς.

Η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να δημοσιοποιήσει το γεγονός της απόφασης της να προβεί σε πλήρη διερεύνηση της παρούσας πράξης συγκέντρωσης στην ιστοσελίδα της³⁷, στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας³⁸ καθώς και στον τύπο³⁹, δίδοντας έτσι την ευκαιρία σε κάθε ενδιαφερόμενο να θέσει τις απόψεις του.

Σημειώνεται ότι δεν λήφθηκαν απόψεις από κανένα τρίτο πρόσωπο.

V. ΑΙΤΗΜΑ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ

Τα Μέρη με επιστολή τους ημερομηνίας 13/2/2023 υπέβαλλαν αίτημα για απόσυρση της κοινοποίησης τους στη βάση του άρθρου 18 του Νόμου καθώς αποφάσισαν να μην προωθήσουν τη συγκέντρωση.

VI. ΚΑΤΑΛΗΞΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Υπό το φως των ως άνω, η Επιτροπή αποφάσισε να κάνει το αίτημα των εμπλεκομένων μερών για απόσυρση της κοινοποίησης αποδεκτό, εφόσον αυτά δεν επιθυμούν να προωθήσουν την υπό αναφορά συγκέντρωση. Ως εκ τούτου η Επιτροπή ομόφωνα αποφάσισε να τερματίσει την διαδικασία της πλήρους διερεύνησης.

Ανδρέας Καρύδης

Μέλος Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού

_____

Παναγιώτης Ουστάς

Μέλος Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού

_____

Άριστος Αριστείδου Παλούζας

Μέλος Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού

_____

³⁷ Αναρτήθηκε στις 17/1/2023

³⁸ Δημοσιεύθηκε στις 27/1/2023

³⁹ Στάληκε Δελτίο Τύπου στις 17/1/2023

A.K.	Π.Ο.	A.A.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------

Πολυνείκης-Παναγιώτης Χαραλαμπίδης
Μέλος Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού

Α.Κ.	Π.Ο.	Α.Α.Π.	Π.Π.Χ.
------	------	--------	--------